NATIONAL LIBRARY
FEB 14 1973
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE
B103/E/45/1

VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 5 — Vol. LVI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Keskiviikko, tammik. 31 p. — Wed., Jan. 31, 1973

E-Vietnamissa taistelua "asemista"

Thieu edelleen sotaisena; USA pommittaa yhä Laosia; välirauhasopimuksen valvojat juuttuneet Saigoniin

Saigonista saapuneet uutistiedot viittaavat siihen, että "asemapaikoista" välirauhasopimuksen jälkeen puhjenneet taistelut jatkuvat mutta ovat heikkenemässä; että Yhdysvallat jatkaa edelleen Laosin pommittamista vaikka Pariisin rauhansopimuksessa sanotaan tosin päivämäärää esittämättä, että ulkomaalaisten sekaantuminen Laosin ja Kambodzhan asioihin lopetetaan; että Saigonin juntta esittää edelleen "tyytymättömyyslausuntoja" Pariisin välirauhasopimuksesta samalla kun Pohjois-Vietnam vakuuttaa, että se tulee tiukasti noudattamaan allekirjoitettua sopimusta. ja että neljän vallan (Canada, Indonesia, Unkari ja Puola) muodostaman välirauhasopimuksen valvontakomissionilta on evätty Saigonin teknillisyyksien perusteella mahdollisuus lähettää edustajiaan välirauhan noudattamista seuraamaan paikoille missä Saigonin ja Etelä-Vietnamin vallankumoushallituksen asevoimat olivat välirauhasopimuksen voimaanastumishetkellä.

Yleiskuva Etelä-Vietnamin tilanteesta himmenee osittain Canadassa uutispalvelun yksipuolisuudesta, mikä suhtautuu joko enemmän tai vähemmän suosiollisesti Saigoniin, mistä saatavat uutistiedot tulevat valtaosalta yhdysvaltalaislähteistä. Näiden lähteiden mukaan "kumpikin osapuoli syyttää toinen toistaan" välirauhasopimuksen rikkomisesta.

Totta on kuitenkin, että Etelä-Vietnamin eri osissa puhkesi rajuja yhteenottoja "osapuolten asemista" heti välirauhasopimuksen voimaantulon jälkeen. Välirauhasopimuksen mukaan kummankin osapuolen asevoimien piti jäädä niille paikoille, missä ne välirauhasopimuksen voimaantulohetkenä olivat.

Ensimmäisenä päivänä välirauhasopimuksen jälkeen kerrotaan olleen 225 yhteenottoa, mutta kolmantena päivänä sopimuksen jälkeen (tiistaina) niitä oli Saigonin tietojen mukaan vähemmän, eli 146. Tämä yhteenottojen lukumäärän väheneminen tarkoittaa, kerrottiin keskiviikkoaamuna New York Timesin ja AP:n Saigonin uutistiedoissa, että "Vietkong ja Pohjois-Vietnam ovat täysin sitoutuneet välirauhasopimukseen kautta maan (fully committed themselves across the country) ja keskittyvät nyt pitämään hallussaan alueet mitä ne ovat voittaneet".

Toronton aamulehden Globe and Mailin keskiviikkoaamuisten kommenttien mukaan: "Presidentti Nguyen Van Thieu on tehnyt Saigonissa täysin tiettäväksi, että hän ei tykkää välirauhasopimuksesta. Siinäkin tapauksessa vaikka kommunistipuoli noudattaa ehtoja, hän sanoi, uusi poliittinen vaihe on 'yhtä vaarallinen' kuin sotilaallinenkin vaihe".

Saigonin (nimettömien) viranomaisten kerrotaan myös sanoneen, että vississä tilanteessa Yhdysvallat on valmiina sekaantumaan uudelleen ilmavoimineen Vietnamin asioihin. Kummallista tässä yhteydessä on se, että Washington ei ole kieltänyt tätä väitettä.

Yhdysvaltain varapresidentti Spiro Agnew ei uutistietojen mukaan puhunut Saigoniin tultuaan mitään välirauhasopimuksen rikkomisesta, mutta sen sijaan hänen kerrotaan sanoneen, että Yhdysvallat tulee jatkamaan Thieun hallituksen tukemista.

Washingtonista tulleiden tietojen mukaan Saigonin ulkoministeri Tran Van Lamille, joka vierailee nyt Yhdysvalloissa, oli kuitenkin sanottu, että "Yhdysvallat on mitä suuremmin vakavissaan lauantaina allekirjoitetun välirauhasopimuksen" täytäntöönpanosta.

Vietnamin demokraattisen tasavallan (Pohjois-Vietnamin) ulkoministeriö syytti heti välirauhasopimuksen jälkeen, että Etelä-Vietnam aloitti ilma- ja maajoukkojen hyökkäykset yrittäen vallata takaisin vapautusjoukkojen haltuun tulleita alueita.

Taistelujen rajuutta kuvaa Saigonista saadut tiedot, joihin on tietenkin suhtauduttava vissin varauksin, että ensimmäisen kahden päivän taisteluissa kuoli eri puolilla maata 296 ja haavoittui 1,070 Saigonin miestä ja että vapautusarmeijan miehiä kaatui 1,761.

KANSAINVÄLISET VALVOJAT EDELLEEN SAIGONISSA

Keskiviikkona Saigonista saatujen tietojen mukaan neljän vallan muodostaman kansainvälisen valvontakomissionin miehet ovat edelleen Saigonissa siksi kun taistelut jatkuvat yhä ja myös siksi kun asianmukaiset järjestelyt ovat viivästyneet vissien teknillisyyksien perusteella.

Tiistai-iltana tiedoitettiin, että välirauhan valvontakomissionin kokouksessa oli valittu Canada esittämään Saigonille ja Yhdysvalloille ehdotukset, että ne ryhtyisivät kuljettamaan valvonta komissionin virkailijoita seitsemään aluekeskukseen. missä ne voivat toimintaansa järjestää, vaikka taisteluja vielä käytäisiinkin.

Valvontakomissionin työn viivästymiseen on vaikuttanut ensisijaisesti se kun Vietnamin demo kraattisen tasavallan ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen edustajat, joiden pitäisi yhdessä USAn ja Saigonin kanssa muodostaa välirauhasopimusajaksi sotilaskomissionin välirauhasopimuksen täytäntöönpanoa varten, ovat kieltäytyneet allekirjoittamasta "siirtolaispapereita", joita Saigonin juntta heiltä vaatii.

Pohjois-Vietnamin ja väliaikaisen vallankumous hallituksen Saigoniin lentoteitse tulleet sotilaskomissionin jäsenet ovat kieltäytyneet allekirjoittamasta "siirtolaispapereita" siksi kun ne eivät tunnusta Saigonin junttaa.

Miksi Saigon tällaisia ehtoja on asettanut, sitä ei ole yksityiskohtaisemmin selostettu. Keskiviikkoaamuun mennessä ei liioin oltu saatu tietoa miten tämä sotatoimien jatkamista edistävä teknillinen pulma saadaan ratkaistuksi.

USAn julkaisujen etuisuudet tappavat canadalaisjulkaisut

Calgary — Canadan julkaisutoiminta kuolee, ellei Ottawa lakkaa antamasta erikoisetuisuuksia Reader's Digest ja Time julkaisuille, sanoi senaattori Keith Davey täällä viime perjantaina.

Nämä amerikkalaisjulkaisut vievät Canadasta kaksi kolmasosaa julkaisuja varten saatavissa olevista ilmoituksista, hän sanoi.

Helpotusta ja riemua maailmalla Vietnamin välirauhasopimuksesta

Sopimus on Vietnamin kansan voitto ko'mella rintamalla: poliittisella, diplomaattisella ja sotilaallisella, Van Dong

Voitto maallemme, voitto sosialistisille maille, voitto koko maailmalle — luonnehti Vietnamin demokraattisen tasavallan ulkoministeri Pariisissa aikaan saatua sopimusta sodan lopettamiseksi ja rauhan palauttamisesta Vietnamiin.

Etelä-Vietnamin väliaikainen vallankumoushallitus noudattaa rauhansopimusta ehdoitta, ilmoitti Väliaikaisen vallankumouksellisen hallituksen ulkoministeri Nguyen Thi Binh.

Sopimus on sosialististen veljesmaiden taistelusolidaarisuuden valtava voitto niiden antaessa kaikkinpuolista apua ja tukea Vietnamin kansalle, Vietnamin rauhan puolesta esiintyvien kaikkien rauhantahtoisten voimien voitto, sanoi Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean sihteeri Andrei Kirilenko puhuessaan viime keskiviikkona Moskovassa.

Hanoin asukkaat saivat tiedon aselevosta katukovaäänisen kautta keskiviikkona aamupäivällä. Tieto ei aiheuttanut riemua, vaan pikemminkin helpotusta. Eräs nainen sanoi: "Ajattelen poikaani, joka on rintamalla: Nyt hän voi palata kotiin. Me olimme lakanneet ajattelemasta, että eräänä päivänä voisi jälleen tulla rauha."

Neuvostoliiton korkein puoluejohto reagoi varsin nopeasti. Puolenpäivän jälkeen piti NKP:n poliittisen toimikunnan jäsen Kirilenko puheen, missä hän luonnehti Pariisin sopimusta Vietnamin kansan suureksi voitoksi.

Ruotsin Hanoin-suurlähettiläs Jean-Christophe Oberg sanoi puhelimessa, että Hanoissa näytti olevan tavallinen työpäivä, ja että sen asukkaat osoittavat tavanmukaista itsehillintää.

Pohjois-Vietnamin pääministeri Van Dong luonnehti sopimusta voitoksi kolmella rintamalla: poliittisella, diplomaattisella ja sotilaallisella. Samoin se toi voiton sosialistisen leirin ja koko maailman kansojen solidaarisuudelle, hän sanoi.

Aselepo on Vietnamin kansan suuri voitto. Tälle sankarilliselle kansalle on nyt avautumassa mahdollisuuksia saavuttaa toivomansa rauha, itsenäisyys ja oikeus päättää omista asioistaan.

Aseleposopimus on samalla maailman imperialismin vastaisten voimien ja Vietnamin kansan puolesta toimivan maailmanlaajuisen solidaarisuusliikkeen merkittävä saavutus, sanoo SKP:n poliittinen toimikunta Pariisin sopimuksesta antamassaan lausunnossa.

— Vietnamin kansa joutui täysin syyttömästi imperialismin sen raa'imman hyökkäyksen kohteeksi. Vuosien ajan USA:n nykyaikainen sotakoneisto kylvi tuhoa Vietnamissa. Hyökkääjä käytti avointa kansanmurhataktiikkaa. Tuho suunnattiin siviiliväestöön, tuotantolaitoksiin, viljelmiin, kouluihin ja sairaaloihin. mutta Vietnamin kansa kesti, sanotaan lausunnossa edelleen.

Neuvostoliitto ja muut sosialistiset maat osoittivat sille varauksetonta tukea. Ennen kokemattoman laaja kansainvälinen solidaarisuusliike painosti voimakkaasti USA:n hallitusta lopettamaan hyökkäyksensä. Yhdysvaltain imperialismi on hävinnyt tämän hyökkäyssotansa sotilaallisesti, poliittisesti ja moraalisestikin.

Nyt on saatu aselepo, mutta se on vasta askel kohti Vietnamin kansan oikeudet turvaavaa rauhaa. On välttämätöntä, että Vietnamin kansan ystävät jatkavat taistelua pikaisen rauhan aikaansaamisen puolesta. USA:n on poistettava joukkonsa niin Vietnamista kuin koko Indokiinan alueelta, sillä vasta se turvaa Vietnamin, Laosin ja Kambodzhan kansoille itsenäisyyden ja mahdollisuuden ilman ulkoista puuttumista päättää omista asioistaan . . .

Nixon vähentää tärkeitä sosiaalisia menoja

Puolustuslaitokselle myönnetään kuitenkin ennätysmäistä summaa — $81.1 miljardia

Washington. — Lähettäessään USA:n kongressille tulevan talousvuoden budjetin presidentti Richard Nixon käytti armottomasti kirvestä sosiaalihuollon heikentämiseksi mutta ehdotti kuitenkin $4.2 miljardia nykyistä suuremppaa määrärahaa puolustuslaitokselle.

Budjetti on ennätyskorkea — $268.7 miljardia — vaikka presidentti vähensi armottomasti edeltäjänsä Lyndon Johnsonin "Suuren yhteiskunnan" sosiaalihuolto ohjelmasta, koskien nämä vähennykset pääasiassa terveyshuoltoa, kansanvalistusta, sosiaalihuoltoa ja ammattiopetusta.

Vietnamin sodan päättymisestä huolimatta, sisältyen siihen aseistuksen, lentokoneiden, laivojen ja ohjusten hankinnan vähentyminen, presidentti Nixon ehdottaa asevoimille ennätyskorkeata, $81.1 miljardin määrärahaa vastaavan summan oltua kuluvan talousvuoden aikana $4.2 miljardia pienempi nyt ehdotettua määrää.

Valkoisen talon edustajat sanovat, että Vietnamin sodan päättyminen ei vähennä (vaan lisää) sotamenoja siksi kun Vietnamissa olleiden asevoimien määrä ei ollut suuri ja kun tärkeimmät varustetoimitukset oli tarkoitus suorittaa ennen kuluvan talousvuoden loppua.

Puolustellessaan suurta puolustusbudjettia, mikä ei voi aiheuttaa muuta kuin lisää inflaatiopainetta, Pentagonin puhemiehet puhuvat inflaation jatkumisesta ja sotilaiden palkkojen korotuksen vaikutuksesta asiaan.

Puhuessaan Floridan Valkoisessa talossa viime sunnuntaina, presidentti Nixon vertasi "Suuren yhteiskunnan" ohjelmaa "pyhiin lehmiin" ja sanoi, että vähentä-

Jatkuu sivulla 6.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Alahuoneen istunnossa käytiin perjantaina ja maanantaina kiivasta väittelyä hallituksen ehdotuksesta, että hirttovastaista koe-aikaa jatkettaisiin vielä viisi vuotta niin, että vain poliisien ja vanginvartijain murhasta voidaan langettaa kuolemantuomio, kuten myös vuoden vaihteessa päättyneessä koeaikalaissa määriteltiin. Hallituksen ehdotukseen sisältyy ajatus, että kaikki alahuoneen jäsenet voivat äänestää "omantuntonsa mukaan" puoluelinjasta välittämättä. Käydyn keskustelun perusteella otaksutaan, että osa liberaaleista voi äänestää hallituksen ehdotusta vastaan, mutta osa konservatiiveista, jotka yleisesti puhuen ovat hirttotuomion kannalla, tulee äänestämään hallituksen puolesta kuten äänestää kokonaisuudessaan NDP:nkin ryhmä. Käsityksenä on, että kysymys hirttotuomioiden väliaikaisesta hyllylle panosta ratkeaa joko puolin tai toisin melko pienellä äänienemmistöllä.

Toronto. — Tervehtien Vietnamin välirauhasopimuksen allekirjoittamista Vietnamin demokraattisen tasavallan ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen vapautusjoukkojen tärkeänä voittona, Canadan kommunistisen puolueen keskuskomitea sanoi maanantaina julkaisemassaan lausunnossa, että Vietnamin välirauhasopimus "avaa uuden vaiheen taistelussa imperialismia vastaan ja rauhan puolesta".

Ottawa. — Hockey Canadan presidentti Doug Fisher sanoi tiistaisessa tiedonannossaan, että Canada-Neuvostoliitto-jääkiekko-ottelun uusimiselle v. 1974 on hyvät mahdollisuudet. Jos sellainen ottelu järjestetään, sanoi mr Fisher, silloin pääsee mukaan myös World Hockey Associationin pelurit, kuten Bobby Hull joita NHL ei kelpuuttanut Canadan joukkueeseen viime vuonna.

Mr. Fisherin selostuksen mukaan viimevuotisesta Canada-NL-jääkiekkoturnauksesta jäi voitoksi $919,778, josta summasta sai Canadan amatöörijääkiekkoyhdistys $100,000, NHL:n pelurien yhdistys $404,889 ja Hockey Canada $414.889.

VIETNAMIN ASELEPOSOPIMUKSEN PÄÄKOHDAT

Washington. — Viime keskiviikkona täällä julkaistun aseleposopimuksen pääkohdat ovat seuraavat:

1. Aselepo alkaa klo 7 ip. (ES) lauantaina ja se on voimassa ilman aikarajaa.

2. Kaikki Vietnamissa olevat amerikkalaiset sotavangit vapautetaan 60 vuorokauden kuluessa aselevon voimaanastumisesta.

3. Kaikki Etelä-Vietnamissa olevat amerikkalaiset sotilashenkilöt kotiutetaan saman ajan kuluessa.

4. Etelä-Vietnamin hallituksen joukot ja Kansallisen vapautusrintaman joukot jäävät paikoilleen.

5. Kansainvälinen Vietnam-konferenssi järjestetään 30 päivän kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta. Konferenssin tehtävänä on tunnustaa allekirjoitetut sopimukset, taata sodan päättyminen ja vastata rauhan ylläpitämisestä. Yhdysvallat ja Pohjois-Vietnam ovat kutsuneet Kiinan, Ranskan, Neuvostoliiton, Englannin, kansainväliseen valvontakomissioon osallistuvat neljä maata — Canadan, Indonesian, Unkarin ja Puolan — sekä YK:n pääsihteerin Kurt Waldheimin Etelä-Vietnamin ja väliaikaisen vallankumoushallituksen ohella konferenssiin.

6. Yhdysvallat lupaa, ettei se jatka sotilaallis:a osallistumistaan Vietnamissa eikä puutu Etelä-Vietnamin s:säisiin asioihin.

7. Yhdysvallat ja kaikki muut sotaan osallistuneet vieraat valtiot poistavat sotilastukikohtansa Etelä-Vietnamista 60 vuorokauden kuluessa rauhan allekirjoittamisesta.

8. Etelä-Vietnamin hallitus ja Kansallinen vapautusrintama eivät hyväksy joukkojen, sotilasasiantuntijoiden tai muiden sotilashenkilöiden, aseiden, ammuksien ja sotatarvikkeiden tuottamista etelään.

9. Saigonin hallitus ja Kansallinen vapautusrintama lupaavat tehdä kaikkensa Etelä-Vietnamissa vangittuina olevien vietnamilaisten vapauttamiseksi 90 vuorokauden kuluessa aselevon voimaanastumisesta.

10 Yhdysvallat ja Pohjois-Vietnam ovat päässeet sopimukseen siitä, että Etelä-Vietnamin kansan itsemääräämisoikeus on pyhä ja kaikkien maiden tulee kunnioittaa sitä, ja etelävietnamilaiset päättävät poliittisesta tulevaisuudestaan vapaissa ja demokraattisissa vaaleissa, jotka järjestetään kansainvälisen valvonnan alaisina

11. Saigonin hallitus ja FNL lupaavat pidättyä kaikista kosto-

Jatkuu sivulla 6.

VIETNAMIN VÄLIRAUHASOPIMUS ALLEKIRJOITETTIIN LAUANTAINA

Pariisilaiset juhlivat kadulla Vietnamin kansan voittoa Saigonin ulkoministeri "sisutteli" voima:tomasti

Vietnamin välirauhasopimus allekirjoitettiin Pariisissa lauantaina. Neljän osapuolen, Yhdysval:ain, Vietnamin demokraattisen tasavallan, Saigonin ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen ulkominis:erit kirjoittivat nimensä 62:een eri asiakirjaan, joiden perusteella päättyi Yhdysvaltain kohdalta Vietnamissa noin 12 vuotta kestänyt sota, mikä on aiheuttanut yhdysvaltalaisten keskuudessa erimielisyyttä enemmän kuin mikään muu nykyajan sota ja jättänyt Yhdysvaltain historiaan ikuisesti pysyvän häpeätahran.

Samaan aikaan kun viralliset edustajat kokoontuivat välirauhasopimusta allekirjoittamaan, kokoontuivat pariisilaiset Ranskan kommunistisen puolueen johdolla järjestettyyn mielenosoitusjuhlaan Vietnamin kansan sodassa saavuttaman voiton kunniaksi.

Yhdysvaltain asteettainen sekaantuminen Vietnamin sisäisiin asioihin alkoi jo vuonna 1954, mutta Washington laskee, että USA:n varsinaiset sotatoimet Vietnamissa alkoivat tammik. 1 pnä 1961, ja että täysmittaiset sotaoperaatiot alkoivat v. 1965.

Välirauhasopimuksen allekirjoittaminen tapahtui kahdessa eri tilaisuudessa. Aamupäivän allekirjoitusseremoniaan osallistui Yhdysvallat, Vietnamin demokraattinen tasavalta, Saigonin hallitus ja Etelä-Vietnamin väliaikainen vallankumoushallitus. Johtuen siitä kun yhtäältä Saigon ja toisaalta väliaikainen vallankumoushallitus eivät tunnusta toinen toistaan, kaikki ne asiakirjat, missä mainitaan näiden hallitusten nimet, jätettiin allekirjoitettavaksi toiseen seremoniaan, mihin osallistui vain Yhdysvallat ja Pohjois-Vietnam eli Vietnamin demokraattinen tasavalta.

Välirauhasopimuksen teksti alkaa sanomalla, että Pohjois-Vietnam "Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen kannattamana" ja Yhdysvallat "Vietnamin tasavallan hallituksen kannattamana", ovat tehneet sopimuksen.

Rauhansopimuksen allekirjoitti vat neljän osapuolen ulkominis-

Jatkuu sivulla 6.

B.C. saanee pian maakunnallisen autovakuutuksen

Victoria — NDP:n hallitus antoi viikon vaihteessa virallisen tiedotuksen, että British Columbiasta tulee asianmukaisessa järjestyksessä Canadan kolmas maakunta missä on voimassa maakunnallinen, halpa, autovakuutus. Maakunnallisen autovakuutuksen järjestämislupaus oli yksi pääkohta NDP:n vaaliohjelmassa. BC:n autovakuutuslaki laadittanee Saskatchewanin lakia mallina pitäen.

Canadalainen ollut amerikkalaisten mukana vankina

Vietnamin sodan välirauhasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen saivat yhdysvaltalaisviranomaiset Vietnamin demokraattisen tasavallan hallitukselta luettelon siellä olevista amerikkalaisista sotavangeista.

Luettelossa oli myös nyt 29-vuotiaan canadalaisen Marc Cayerin nimi.

Viikon alussa tiedoitettiin Ottawasta, että Canadan hallitus on vaatinut Cayerin vapauttamista. Samalla on esitetty syytöksiä hänen epäoikeutetusta vankina pitämisestä, kuten on selitetty.

Saatujen tietojen mukaan tämä nuori ranskalaiscanadalainen oli Etelä-Vietnamin Hue-nimisessä kaupungissa vuoden 1968 Tettaistelujen aikana, jolloin Hue tuli vapautusjoukkojen kontrolliin. Cayer joutui silloin vangiksi. Hänen kerrotaan olleen International Voluntary Servicen (IVSn) palveluksessa.

Minkälaista työtä Cayer oli Huessa tekemässä, siitä ei ole tiistaihin mennessä saatu yksityiskohtaisempia tietoja. Toisaalta on kuitenkin kerrottu, että mainittu IVS on ollut yhteyksissä Yhdysvaltain keskusvakoilujärjestön (CIA:n) kanssa.

Liittohallituksen vaatimuksen Cayerin vapauttamiseksi esittivät canadalaisviranomaiset Hanoissa.

30 MAAN PARLAMENTAARIKKOJA EDUSKUNNASSA

Helsinki. — Parlamenttien ja parlamentaarikkojen vastuu ja mahdollisuudet jouduttaa ja helpottaa hallitusten välisen Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen koolle kutsumista, olivat perjantaina, tammik. 26 pnä esillä parlamenttien välisen liiton (IPU) Euroopan yhteistyö- ja turvakonferenssin ensimmäisen päivän puheenvuoroissa.

Iltapäivällä eduskuntatalon istuntosalissa kokoontuneessa konferenssin ensimmäisessä täysistunnossa valittiin Suomen valtuuskunnan johtaja Johannes Virolainen konferenssin puheenjohtajaksi.

Konferenssin avajaisissa aamupäivällä prseidentti Urho Kekkonen kiinnitti huomiota siihen, ettei turvallisuus ole vain hallitusten asia. Kun pyritään lähentämään toisiinsa valtioita ja valtioryhmittymiä, ei ole tyydyttävä vain korkean tason virallisiin yhteydenottoihin, vaan lähentymistä voidaan jouduttaa ja syventää käyttäen hyväksi muitakin vuorovaikutuksen kanavia, presidentti sanoi.

Johannes Virolainen esitti isäntämaan valtuuskunnan tervehdyksen. Hän sanoi, että konferenssin tulisi pyrkiä saavuttamaan yhteisymmärrys Euroopan tärkeistä poliittisista kysymyksistä ja antamaan suosituksia monenkeskisen yhteistyön kehittämiseksi.

Yleiskeskustelun avasi IPU:n pääsihteeri Pio-Carlo Terenzio. Hänen jälkeensä käyttivät puheenvuoron mm. DDR:n, Neuvostoliiton, Puolan, Jugoslavian ja Romanian valtuuskuntien johtajat. Yleiskeskustelu jatkui vielä lauantaina. Puheaika oli yleiskeskustelussa rajoitettu.

Viime maanantai ja tiistai sekä tämä päivä (keskiviikko)oli varattu valiokuntien työskentelylle. Näitä valiokuntia on neljä, poliittinen, talous- ja kulttuuriasiain ja julkilausumavaliokunta.

Konferenssiin oli tullut 30 maan valtuuskuntien ohella tarkkailijoita Euroopan ulkopuolisista ja kansainvälisistä järjestöistä, mm. UNESCOsta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Vietnamin kansan voitto

Meidän lehtemme Vapaus tervehtii sydämensä syvyydestä viime viikolla Pariisissa hyväksyttyä ja allekirjoitettua rauhansopimusta, minkä tavoitteena on verenvuodatuksen lopettaminen ja rauhan palauttaminen ensin Vietnamissa ja toivottavasti välillisesti myös Indokiinan muissa maissa, jotka joutuivat Yhdysvaltain imperialismin hyökkäyssodan jalkoihin.

Oman "liberalisminsa" Vietnamin sotakysymyksen yhteydessä moneen kertaan tahrannut Toronto Daily Star oli mielestämme näitä rivejä kirjoitettaessa (lauantaina) oikeassa kun se viime keskiviikkoisessa toimituskirjoituksessaan totesi, että presidentti Richard Nixon ei voinut vieläkään, rauhansopimuksesta tiedoittaessa, tyytyä vain tosiasiain esittämiseen, vaan vätysteli jotakin "kunnialliseen rauhaan" pääsyä silloin kun koko maailma tietää USA:n sotaretken täydellisesti epäonnistuneen. Tosiasia tietenkin on, kuten Vietnamin demokraattisen tasavallan erikoisneuvottelija Le Duc Tho Pariisissa viime torstaina totesi, että nyt tehty rauhansopimus "kruunasi" Vietnamin kansan sankarillisen ja menestyksellisen taistelun maan itsenäisyyden, kansanvaltaisuuden ja vapauden puolesta merien takaa tullutta hyökkääjää vastaan.

Totta on, että hyökkääjä ei heitetty Indokiinasta mereen, eikä yhdysvaltalaisten militaristien tarvinnut turvautua nöyryyttävään pakojuoksuun. Mutta mikä tahansa sotilaallinen operaatio kärsii silloin auttamattoman häviön, jos sen omaksumaa tavoitetta ei saavuteta. Kuten tiedetään Yhdysvallat esti marionettinsa "valtionpään" Diemin avulla v. 1954 tehdyn Geneven sopimuksen toteuttamisen sikäli, että Pohjois- ja Etelä-Vietnam yhdistetään v. 1956 pidettävillä vapailla vaaleilla. Siitä alkoi Yhdysvaltain sekaantuminen Vietnamin sisäisiin asioihin. Tarkoitus oli romuttaa Geneven sopimus ensin Vietnamin yhdistämisen kohdalta ja muodostaa sitten Etelä-Vietnamin ns. "itsenäinen maa" USA:n imperialismin sillanpääasemaksi ja siinä mielessä vakiinnuttaa marionetti-hallituksensa diktatuuriasema Saigonissa ja Etelä-Vietnamissa yleensä.

* * *

Paljon on mennyt sen jälkeen vettä siltojen alitse. Yhdysvaltain jättisuuri sotakoneisto on tappanut ehkä 2 miljoonaa vietnamilaista miestä, naista ja lasta; autioittanut miltei kokonaisia maakuntia; pommittanut raunioiksi kyliä, kauppaloita, sairaaloita, kouluja, pyhättöjä ja muita kohteita sekä menettänyt itsekin 50,000 miestä kaatuneissa ja yli 300,000 haavoittuneissa — humausaineiden orjiksi tehdyistä yhdysvaltalaisista sotilaista — ja USA:n kansan suurista verorasituksista puhumattakaan.

Ja mikä on tulos? Pinnallisesti katsoen "tasapeli". Poliittinen tilanne Etelä-Vietnamissa on osapuilleen sama nyt, mitä se oli silloin kun Yhdysvaltain militaristit rupesivat siellä asevoimin asioita ratkomaan. Nyt hyväksytty rauhansopimus perustuu v. 1954 Geneven sopimukseen. Siinä ei ole jälkeäkään USA:n vaatimasta Etelä-Vietnamin "itsenäisyydestä". Päinvastoin Etelä-Vietnam jää edelleen kahteen osaan, joista yksi osa on Saigonin marionettihallituksen ja toinen osa Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen alaisuudessa. Tosiasiassa ennen USA:n sekaantumista oli "vain" Saigonin juntta ja sitä vastassa Vietkong sissit; nyt siellä on kaksi eri hallitusta joiden asevoimat seisovat rauhansopimuksen perusteella niissä asemissa, missä ne olivat sinä hetkenä jolloin välirauhasopimus astui voimaan!

Mahdollisesti meille voidaan sanoa, että toisin kuin edeltäjänsä, presidentti Nixon allekirjoitti lopulta rauhansopimuksen mikä tarkoittaa ainakin sitä, että Yhdysvaltain kohdalta Vietnamin sota on päättynyt, vaikka siellä tuleekin jatkumaan (mikäli Saigonin juntta suostuu demokraattisen pelisääntöjen noudattamiseen) poliittinen taistelu vallasta. Tämä on tietenkin ero nykyisen presidentin ja hänen välittömien edeltäjiensä välillä ja se on eduksi mr Nixonille. Mutta hän taipui realiselle kannalle vasta sitten kun koko maailma, Yhdysvaltain kansa ja kongressi mukaanlukien, nousi vaatimaan Vietnamin verilöylyn lopettamista. Presidentti Nixonin ja hänen avustajansa, Henry Kissingerin järjestämä "joulupommitus" oli niin suuri rikos, ei vain vietnamilaisia, vaan koko ihmiskunnan oikeuskäsitystä vastaan, että heidän edeltäjänsäkään eivät sellaiseen syyllistyneet.

Toivottavaa tietenkin on, että Yhdysvaltain establishment olisi oppinut Vietnamista saamansa läksyn, minkä presidentti Nixon puki virkaan vihkiäistilaisuudessa pitämänsä puheen yhteydessä sanoiksi:

"On sivuutettu se aika, jolloin Amerikka ottaa kaikkien muiden maiden konfliktit omikseen, tai ottaa kaikkien maiden tulevaisuudet omikseen, tai painostaa kaikkien muiden maiden kansoja siihen, miten niiden tuli asioitaan hoitaa . . ." Toisin sanoen on toivottavaa, että Yhdysvallat lopettaa kerta kaikkiaan sekaantumisen toisten kansojen asioihin, ensisijassa Vietnamin, Laosin ja Kambodzhan asioihin sekaantumisen.

Jos näin tulee tapahtumaan — ja siihen päästään vain maailman yleisen mielipiteen jatkuvan painostuksen avulla — silloin voidaan ehkä Vietnamin sodasta todeta, että "ei mitään niin pahaa, ettei siinä ole jotakin hyvääkin."

* * *

Muiden seikkojen lisäksi rauhansopimuksessa on myös sievään asuun laadittu määritelmä siitä, että Yhdysvallat on suostunut sotakorvauksien maksuun, eli kuten sopimuksessa sanotaan: Yhdysvallat lupaa auttaa sodan haavojen parantamista sekä Pohjois-Vietnamin ja koko Indokiinan sodanjälkeistä jälleenrakentamista.

Toivoa vain pitää, että tämä Pohjois-Vietnamin ja koko Indokiinan maiden jälleenrakentamisen "avustaminen" olisi samaa suuruusluokkaa, millä yhdysvaltalaiset näitä maita julistamattomalla ja laittomalla sodankäynnillä tuhosi. Pikkuleet eivät tässä tyydytä maailman yleisen mielipiteen syvästi haavoittunutta omaatuntoa.

Canada ei ole tietenkään vastuussa Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikan aiheuttamista menetyksistä. Inhimilliseltä kannalta katsoen Canadan pitäisi kuitenkin kansakuntana osallistua virallisesti eikä vain yksilökansalaisina Indokiinan maiden ja erikoisesti Pohjois-Vietnamin jälleenrakentamisen avustamiseen.

Suomen demokraattiset lehdet pres. Kekkosen virkakauden jatkamisesta

Kuten on aiemmin kerrottu, Suomen eduskunta hyväksyi 18. 1. 1972 ns. UUK-lain, jolla jatketaan presidentti Urho Kekkosen toimikautta neljällä vuodella, maalisk. 1 päivään 1978. Kiireelliseksi julistaminen läpäisi äänin 170-28 ja yksi tyhjää. Kourallinen äärioikeiston edustajia, jotka aluksi pukivat vastarintansa jonkinlaiseen "laillisuuskaapuun" hyökkäsi harvinaisen räikeällä tavalla ei vain tätä lakiehdotusta vaan myös presidentti Kekkosta ja erikoisesti hänen henkilöimäänsä ulkopolitiikkaa vastaan. Rintaman jako oli selvä :joko nykyisen hyvän naapurisovun ulkopolitiikan puolesta tai sitä vastaan. Julkaisemme oheisena johtavien hallituspuolueiden päälehtien sekä SKDL:n äänenkannattajien arviot UUK-lain käsittelystä ja sen hyväksytyksi tulon merkityksestä:

SUOMENMAA (KEPU)

Vain puoli vuorokautta ennen valtiopäivien päättäjäisiä teki eduskunta suurta kantavuutta omaavan päätöksen nykyisen tasavallan presidentin toimikauden jatkamisesta neljällä vuodella.

Asian tullessa lopulliseen käsittelyyn korostettiin niin hallituksen kuin myönteisen päätöksen kannalle asettuneiden eduskuntaryhmien taholta ratkaisun ulkopoliittisia motiiveja ja painokkuutta.

Näillä tahoilla pitäydyttiin koko ajan asian vakaaseen ja arvokkaaseen käsittelyyn. Samaa ei voi sanoa useista niistä edustajista, jotka sotivat loppuun asti raivokkaasti erityislakia vastaan. Kuten keskustelussa saatettiin todeta, kiihkomielisimmille ei kysymys ollut vain menettelytavasta vaan henkilön ja politiikan vastustamisesta. Kannanotossa maan tärkeiden etujen nojalla määritelleiden edustajien rivit olivat onneksi yli puoluerajojen riittävän taajat viemään tämän tärkeän kysymyksen suotuisaan ratkaisuun.

Pidentämällä presidentti Kekkosen toimikautta eduskunta on osoittanut antavansa hänen työlleen tämän maan ja kansan hyväksi mitä suurimman arvon ja haluavansa hänen jatkavan toimintaansa myös siinä poliittisessa muovautumisvaiheessa, jossa maanosamme ja maailma nykyisin elävät. Eduskunnan päätöksellä on historiallista painoa. Uskomme sen koituvan kansamme parhaaksi.

SOSIALIDEMOKRAATTI (SOS.DEM.)

Presidentti Urho Kekkosen toimikausi jatkuu vuoteen 1978. Tätä koskeva laki hyväksyttiin poikkeuksellisen suurella äänten enemmistöllä. Samalla kun äänestystulos osoittaa presidentti Kekkosta kohtaan tunnettua laajaa luottamusta, se osoittaa Suomen ulkopoliitisen linjan olevan kansan enemmistön tukema.

Ratkaisu oli maan edun mukainen. Samaa ei voi sanoa äärioikeiston vastuuttomasta menettelystä lain eduskuntakäsittelyn aikana. Täydellä syyllä voidaan oikeiston äärisiiven käytöstä pitää murheellisena näytöksenä poliittisesta kiihkomielisyydestä. Se antaa suomalaisesta parlamentarismista ikävän kuvan ulospäin ja uskoaksemme myös kotimaassa eduskunnan julkisivuun tuli tahra, jota on vaikea pyyhkiä pois.

Suomen ulkopolitiikka on viime vuosien aikana saavuttanut huomattavaa arvostusta maailmalla. Esimerkkejä tästä on helposti löydettävissä. Ne kaikki ovat olleet hyödyksi ei vain meille vaan varmasti kaikille rauhanhakuisille voimille niiden pyrkimyksissä aikaansaada jännityksen lievenemistä.

Presidentti Kekkosen toimikauden jatkamisella ilmaistaan tämän menestyksellisen ja rauhantahtoisen ulkopoliittisen linjan pysyvyys nopeasti muuttuvassa tilanteessa, kuten pääministeri totesi president tilain ratkaisukäsittelyn yhteydessä.

Eikä kysymys ole yksin ulkopolitiikasta. Tasavallan presidentin aloitteellisuus on tunnettu myös sisäpolitiikassa. Taustanaan pitkäaikainen poliittinen kokemuksensa sekä harvinainen työtarmonsa hän on monasti auttanut keskenään kiistelevia poliittisia ryhmittymiä löytämään ulospääsyn ratkaisemattomilta näyttäneistä kiistoista.

Tehty ratkaisu mahdollistaa sen, että presidentti Kekkonen voi jatkaa työtään yhteistyön edelleen kehittämiseksi eri poliittisten ryhmien kesken uudistusystävälliseen suuntaan.

KANSAN UUTISET (SKDL)

Paitsi presidentti Kekkosen henkilökohtaiseen osuuteen niinkutsutun Paasikiven linjan jatkajana ja kehittäjänä ja aktiivisena suhteiden solmijana erityisesti Neuvostoliittoon, on kiinnitetty huomiota myös viime ajan muihin myönteisiin ulkopoliittisiin tuloksiin. Sellaisia ovat olleet yya-sopimuksen jatkaminen, Salt-neuvottelujen järjestäminen Helsingissä, Euroopan turvakokouksen valmistelut täällä, Saksan demokraattisen tasavallan tunnustaminen ja diplomaattisuhteiden solmiaminen molempiin Saksan valtioihin sekä toimenpiteet ja kannanotot Vietnamin puolesta.

Jatkuu sivulla 4.

KIRJEITÄ

YHTEINEN ETU ETUALALLE

On kirjoitettu vuosi 1973. Mitä me ihmiset odotamme tältä vuodelta? Ensikädessä Vietnamin sodan loppumista ja lähi-idän kriisin ratkaisua.

Meillä ihmisillä on tietenkin useita muitakin asioita joista pitäisi päästä mahdollisimman laajaan yhtenäisyyteen. On ikävä sanoa että suomalaisten keskuudessa "harrastetaan" vieläkin liian paljon ryhmäkuntalaisuutta. Siitä ei ole kenellekään mitään hyötyä. Siihen olisi saatava piste. Sen sijaan pitäisi keskittyä yhteisten eikä joidenkin yksityisten etujen ajamiseen elämän kaikilla aloilla. Sellaisessa taloudellisessa, kulttuurisessa ja muussa toiminnassa kehitämme myös niitä kykeneviä johtajia ja toimihenkilöitä, joita tarvitaan samoin kuin muitakin.

Meidän tulisi tehdä enemmän valistuksellista kulttuurityötä ja selittää selittämästä päästyä, mistä on kulloinkin todellinen kysymys. Meidän kaikkien pitäisi omata peruspolitiikaksi ohjelman, joka pitää etualalla suurten väestöjoukkojen yhteisiä etuja tämän päivän Canadassa.

— KAR., Vancouver.

Meidän lehtemme on käydyn julkisen keskustelun aikana ollut alusta pitäen sitä mieltä, että Canadan tulisi osallistua, jos sitä pyydetään, kansainväliseen neljän vallan komissioniin, jonka tehtävänä on Indokiinassa nyt voimaan astuneen välirauhasopimuksen täytäntöönpanon valvominen. Se on kunnianosoitus Canadalle. Se on tärkeä tehtävä Vietnamin rauhan vakiinnuttamisen kannalta.

Huomioonottaen sen ikävän tosiasian, että Geneven sopimuksen valvontakomissionin yhtenä jäsenmaana Canadaa syytettiin silloin kun Yhdysvallat aloitti järjestelmällisen sekaantumisen Vietnamin sisäisiin asioihin, ei vain "puolueellisuudesta" vaan myös "vakoilusta" (minkä Ottawa on tosin kiistänyt) Yhdysvaltain hyväksi, me liitymme niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin jotka tervehtivät varauksitta Washingtonista perjantaina saatua uutistietoa jonka mukaan ulkoministeri Mitchell Sharp oli sanonut USA:n ulkoministeri William Rogersille, että Canada ei lähetä Vietnamiin valvontajoukkojaan "Yhdysvaltain ystävänä" vaan "rauhaan kiintyneenä maana". Kerrassaan hyvin sanottu! Pitäkäämme siitä kansakuntana tiukasti kiinni. Näyttäköön canadalaiset nyt Vietnamissa, että kansakuntana me näemme loppujen lopuksi yhtä hyvin "oikealla kuin vasemmallakin silmällä".

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Albert Long, Sudbury, Ont., täyttää tiistaina helmikuun 6 päivänä 80 vuotta.

U. Harju, St. Catharines, Ont., täyttää maanantaina helmikuun 12 päivänä 73 vuotta.

Mary Kivi, Sudbury, Ont., täyttää maanantaina helmikuun 12 päivänä 83 vuotta.

Hilja Smith, Sudbury, Ont., (Pioneer Manor) täyttää keskiviikkona helmikuun 14 päivänä 87 vuotta.

John Salminen, Long Lake, Ont. täyttää keskiviikkona helmikuun 14 päivänä 75 vuotta.

Helena Ahokas, Sault Ste. Marie, Ont., täyttää keskiviikkona helmikuun 14 päivänä 92 vuotta.

Jack Isokangas, Thunder Bay, Ont., täyttää torstaina helmikuun 15 päivänä 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

"JÄLKIAJATUS" USA:n SOTAA HÄPEÄLLISESTI TUKENEELTA:

Yhdysvaltain presidentin on ilmeisesti mahdotonta esiintyä avoimesti Vietnamin suhteen: Amerikan osalla on liian paljon häpeää ja epäonnistumista . . . Täten presidentti toisti eilen illalla julistusta "kunniallisesta rauhasta" vaikka kaikki, mitä hän voi todella luvata oli se, että amerikkalaiset vetäytyvät pois tästä kurjasta sodasta suhteellisen hyvässä järjestyksessä, tuoden vankinsa tullessaan, sen sijaan, että pakenisivat nöyryytettyinä.

"Poistuminen kasvot pelastettuina" olisi ollut tarkempi määritelmä kuin kunniallinen rauha . . . Yhdysvallat kävi tätä sotaa uskomattomalla typeryydellä ja julmuudella (incredible stupidity and callousness).

— Toronto Daily Star, toimituskirj. tammik. 24 p. 1973.

IKUINEN HÄPEÄTAHRA USA:lle

Maailman rauhanvoimat ja Vietnamin urhea kansa on saavuttanut suuren voiton ensimmäisessä vaiheessa pysyvän rauhan vakiinnuttamiseksi Kaakkois-Aasiassa.

Presidentti Nixon tiedoitti tiistai-iltana, tammik. 23 pnä, tammikuun 27 pnä voimaan astuvasta ampumisen lopettamissopimuksesta sodassa mikä tulee ikuisesti häpäisemään näiden vuosien kohdalta Yhdysvaltain historiaa.

— Canadian Tribune, tammik. 24 p. 1973.

Le Duc Tho: Rauhansopimus kruunasi vietnamilaisten vapaustaistelun

Pariisi. — Vietnamin demokraattisen tasavallan erikoisneuvottelija Le DucTho määritteli Pariisissa viime keskiviikkoisessa lausunnossaan Vietnamin rauhansopimuksen "Vietnamin kansan suureksi voitoksi" ja totesi, että rauhansopimukseen ei sisälly mitään salaista tai taktillista sitoutumista "Pohjois-Vietnamin joukkojen vetämiseksi pois" Etelä-Vietnamista.

Tavallisesti vakavan harkinnallisesti esiintyvä hopeahiuksinen Tho oli selvästi voitokkaalla mielellä sanoessaan sanomalehdistön informaatiotilaisuudessa, että Henry Kissinger yritti vuosikausia vääntää sellaisen sitoumuksen Vietnamin demokraattiselta tasavallalta. Se oli Saigonin presidentin Ngueyn Van Thieun yksi rauhanehtojen perusvaatimus.

"Me hylkäsimme kokonaan väitökset ns. pohjoisvietnamilaisjoukkojne olosta Etelä-Vietnamissa siksi kun poliittisesti ja legaalisesti (lainmukaisesti) tällä väitöksellä ei ole mitään perustaa", sanoi Tho hymyillen.

"Sen lisäksi amerikkalaispuoli luopui täydellisesti tästä ehdotuksesta. Tämän vuoksi ette voi löytää sopimuksesta ainoatakaan sanaa ns. Pohjois-Vietnamin asevoimien paikallaolosta."

Hanoi kieltäytyi koko sodan ajan myöntämästä, että sen asevoimia on Etelä-Vietnamissa.

Rauhansopimuksen hyväksyminen, selitti Tho, "kasvoi Vietnamin kansan 13-vuotisesta urheasta taistelusta, sisältyen siihen lukematon määrä uhrauksia, Amerikan imperialismia vastaan."

Saigonin hallituksen ulkoministeri Trab Van Lam sanoi puolestaan toisessa paikkaa kaupunkia samanaikaisesti järjestetyssä haastattelutilaisuudessa, että nyt tehty rauhansopimus ei hänen mielestään ratkaissut poliittisia kysymyksiä.

Hän sanoi Saigonin hallituksen pitävän sopimusta ainoastaan tulituksen lopettamissopimuksena.

Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen ulkoministeri Nguyen Thi Binh, joka keskusteli ensin Ranskan ulkoministeri Maurice Schumannin kanssa, toisti edellämainitun Thon ajatuksen sanomalla, että nyt tehty rauhansopimus heijastaa "Vietnamin kansan suurta voittoa taistelussa itsenäisyyden, rauhan ja vapauden puolesta."

Mrs Binh sanoi lehtien kirjeenvaihtajille, että vapautusrintaman joukot "ovat valmiina noudattamaan sopimusta tiukasti, mutta (Saigonin presidentin) Ngyen Van Thieun lausunnot eivät ilmaise samanlaista tavoitetta."

Mr Tho sanoi, että presidentti Richard Nixonin joulukuun "pommitus Vietnamin sisämaata vastaan "epäonnistui täydellisesti". Hän sanoi, että pommitus vain viivytti neuvotteluja, mutta ei saanut aikaan mitään asiallisia muutoksia lokakuussa Kissingerin kanssa neuvoteltuun sopimukseen.

Kiina tervehti rauhansopimusta ja sanoi, että Vietnamin rauha lieventää jännitystilannetta Kaukoidässä ja Aasiassa. Pekingissa olevat diplomaatit arvelivat, että sopimus lähentää Kiinan ja Yhdysvaltain suhteita. Myös lausuttiin arveluja että rauhansopimuksen seurauksena USA voi vähentää

Jatkuu sivulla 4.

PÄIVÄN PAKINA

VIETNAMIN SODASTA

Autuaita ovat ne, jotka eivät näe eivätkä ymmärrä, mutta kuitenkin uskovat.

Tällaisia "nekemättömiä autuaita" on ollut täällä Canadassakin aivan omiksi tarpeiksi, vaikka he tosin edustavat vähemmistöä.

He uskoivat Yhdysvaltain haukkojen väitökset, että Vietnamin sota sai muka alkunsa siitä kun Pohjois-Vietnamin kommunistit "hyökkäsivät" Etelä-Vietnamiin, ja että rauha tulee sitten, kun "pohjoisvietnamilaiset" tai kommunistit, mikä on yksi ja sama asia, ikäänkuin Etelä-Vietnamissa ei olisi lainkaan kommunisteja ja muita isänmaanystäviä, ajetaan pois Etelä-Vietnamista.

Nyt on rauhansopimus tehty eikä siinä puhuta halaistua sanaa sen paremmin Etelä-Vietnamiin muka tulleista "pohjoisvietnamilaisista" eikä liioin heidän "pois ajamisesta".

Miten tällainen puheitten ja tosiasiain ristiriita kehittyi, se näkyy tänään ja ensi viikolla lehdessämme julkaistavasta New York Times Servicen sotakronikasta, mitä ei suinkaan voida pitää puolueellisena vietnamilaisten hyväksi.

Se on mielenkiintoinen asiakirja, vaikka siinä jätetäänkin poliittisten yhteenvetojen teko lukijalle. Esimerkiksi: Mainittu asiakirja osoittaa, että Yhdysvallat sekaantui aluksi Etelä-Vietnamin avustamisen nimissä Vietnamin sisäisiin asioihin myös Ranskan varpaille astuen.

Saigonin hallituksen päämieheksi nostettiin Dwight Eisenhowerin aikana Yhdysvalloille myötämielinen Ngo Dinh Diem.

Geneven sopimus vuodelta 1954 edellytti, että Etelä- ja Pohjois-Vietnam yhdistetään demokraattisten vaalien perusteella vuoteen 1956 mennessä. Diem romuutti tämän päätöksen USA:n tuella ja avulla.

Mutta kun Washington tuli vuorostaan tyytymättömäksi Diemin "sotahommiin" Ngo Dinh Diem sai "varoituksen" USA:lta. Pian sen jälkeen Diem syöstiin vallasta sekä murhattiin USA:n "taktisen tuen avulla", kuten New York Times Service sanoo, yhdessä sukulaisensa Ngo Dinh Nhun kanssa.

Yhdysvallat lisäsi jatkuvasti sekaantumistaan Vietnamin asiaan. Ensin lähetettiin "neuvonantajia". Sitten tehtiin uusia suunnitelmia ja lisättiin taas "neuvonantajia" ja sotilaita kunnes Etelä-Vietnamissa oli yli 500,000 amerikkalaissotilasta.

Sodan eskalaation "oikeuttamiseksi" tarvittiin ja käytettiin "selkkauksia". Jos sellaisia ei saatu aikaan muuten, silloin niitä provosoitiin. Kuten New York Times Service toteaa, Yhdysvaltain yleisesikunta teki jo maalis-huhtikuussa 1964 suunnitelman Pohjois-Vietnamin 94:sta mahdollisesta pommituskohteesta. Sen toteuttamiseksi tarvittiin "Tonkinin lahden välikohtaus" ja niin sitten kerrottiin että Yhdysvaltain risteilijä Maddoa oli seuraavan elokuun eräänä päivänä joutunut pohjoisvietnamilaisten pienten tykkiveneitten "hyökkäyksen" kohteeksi!

Tämä oli USA:n haukoille "taivaan lahja". Edesmennyt presidentti Johnson hyväksytti tapahtuman johdosta kongressissa päätöslauselman, joka "oikeutti" täysimittaisen sodankäynnin aloittamisen Pohjois-Vietnamia vastaan.

Tonkinin "selkkaus" todettiin myöhemmin tekopeliksi ja kongressi peruutti sen korostaen, ettei sen perusteella voida järjestää enää sotaretkiä Kambodzhaan ja Laosiin, kuten oli menetelty kongressin mielipidettä kysymättä.

Tällaisia ja muitakin johtopäätöksiä on N. Y. Timesin laatimasta aikataulu-kuvauksesta tehtävä lukijan toimesta, mutta asiakirja antaa sittenkin lisävaloa USA:n Vietnamin sotaan sekaantumisesta niille, jotka haluavat nähdä ja katsoa tosiasioita suoraan silmiin.

* * *

Lauantaina Pariisissa allekirjoitetussa rauhansopimuksessa määritellään, että Etelä-Vietnamin väestölle on palautettava kaikki kansanvaltaiset oikeudet, ja että Etelä-Vietnamin väestöllä on itsemääräämisoikeus päättää omista asioistaan (ei siis "itsenäisyys" mitä Yhdysvallat vaati saadakseen Etelä-Vietnamista sillanpään aseman asevoimilleen) demokraattisten pelisääntöjen pohjalla.

Tässä palautuu mieleen, että Vietnamin vapauttamisen jälkeen vuonna 1946 pidettiin koko maassa — myös miehitetyillä alueilla — vaalit, joissa Ho Tshi Minhin johtama demokraattinen rintama (Viet Minh) sai kansalliskokouksen 300 paikasta 230. Kansalliskokous valitsi silloin Ho:n presidentiksi.

Tämä vaalitulos — 230—70 — auttaa meitä ymmärtämään miksi vapautustaistelijat ovat 12 pitkän ja paljon vaatineen sotavuoden aikana saaneet jakamatonta tukea ja kannatusta sekä Etelä-Vietnamin suurilta kansankerroksilta että heidän pohjoisvietnamilaisilta sisariltaan ja veljiltä — ja myös sen, miksi kapitalistisen maailmanosan suurin sotilasmaa, USA, kaikkine nykyaikaisine tappo- ja hävitysvälineineen sekä saigonilaisine marionettihallituksineen joutui lopulta nielemään häviön maljan niin katkeran kalkin, mikä on nyt koko maailman nähtävänä.

— Känsäkoura.

VUOSIEN TAKAA

49 VUOTTA SITTEN:

"VALTIOLLINEN MAANJÄRISTYS SUOMESSA"

Kommunistien vangitsemisien takia tynkäeduskunnaksi joutuneet valtiopäivät on pakoitettu hajoittamaan . . .

Suomesta tulleiden tietojen mukaan eduskunta on hajoitettu ja uudet vaalit on määrätty toimitettavaksi. Eduskunnan hajoittamiskysymyksen johdosta pääministeri Kallion ja presidentin välillä syntyneiden erimielisyyksien johdosta on pääministeri eronnut . . . Vihdoin viimein on hallitus katsonut olevansa pakoitettu lopettamaan tynkäeduskunnan istunnon.

. . . Eräässä tiedossa kerrotaan että hajoitusmääräykseen oli osaltaan vaikuttanut se, että sosialidemokraattinen ryhmä on uhannut jäädä pois eduskunnasta.

— Vapaus, uutistieto, tammik. 22 p. 1924.

30 VUOTTA SITTEN:

JOBIN POSTIA NATSIEN "ASEVELJILLE"

Lontoo. — Britannian yleisradio tiedoitti maanantaina, että 8. armeijan etujoukot ovat edenneet Tripolitaniasta Tunisian rajan yli.

Turkista saapuneiden uutisten mukaan Unkarissa on syntynyt paniikkia sen johdosta kun virallisesti on ilmoitettu unkarilaisten joukkojen raskaista menetyksistä Venäjän rintamalla . . .

Tänne saapuneiden tietojen mukaan kuusi Unkarin yhdeksästä divisionasta on murskattu Venäjän rintamalla . . . Seitsemäntoista Romanian kahdestakymmenestä divisionasta Venäjän rintamalla on saatu pyyhkiä pois kirjoista. Italialaisten sanotaan myös antautuvan upseereineen jopa 5,000 miehen ryhmissä.

Ruotsista saapuneissa tiedoissa sanotaan venäläisten vallanneen Petsamon sataman Pohjois-Suomessa. Näitä tietoja ei ole kuitenkaan vielä vahvistettu muilta tahoilta . . .

— Vapaus, uutistietoja, tammik. 26 p. 1943.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay — Tuomitsen liittohallituksen täkäläisen jäsenen, työvoimaministeri Robert Andressin työttömyysvakuutuslakiin tekemät huojentamisesitykset, CKP:n aluetoimikunta ilmoitti hänelle: "Olette avanneet oven hyökkäykselle työväestöä vastaan maan kaikissa keskuksissa. Me vaadimme, että teidän tulisi rajoittaa sotiminen työttömien ruoskimiseksi" ja sen sijaan ryhtyä tehokkaisiin toimenpiteisiin työttömyyden lopettamiseksi.

* * *

Labor Bazaar komitean bingot alkoivat viime keskiviikko-iltana 82 osanottajan läsnäollessa, joille komitea lausuu kiitoksensa. Ovivoitto lankesi numerolle 8990. Komitea lausuu myös kiitoksensa suomalaisten kerääjäin kautta voitto-tavarain lahjoittajille seuraavasti: Twin City Furniture & Appliances, Saasto's Men's Wear, Dewe Avanue Store, Vapaus Book Store, Aaro's Home Store. Squitti's Grocery, Everett Anderson Jewellery, Co-op Book Shop & Record Centre, Aino ja Antti Pitkänen sekä Auli Doherty.

Ostoksia tehdessänne huomioikaa nämä liikkeet, suosittelee komitea.

* * *

CSJ:n Thunder Bayn osaston kokous pidetään keskiviikkona, helmikuun 7 p. alkaen kello 7.30 illalla. Tärkeät edustajakokous valmistelut, ynnä kotoiset asiat, esillä. Näkemiin kaikki jäsenet.

Osaston johtokunnan puheenjohtaja William Laine on ollut viime aikoina huonossa terveydessä, joutuen olemaan sairaalassa ja kotona ja taaskin on General Hospitaalin potilaana. Toivomme parantumista.

* * *

Osaston näyttelijät ovat jo useitten viikkojen ajalla harjoitelleet 3 osaista näytelmää "SYNTIPUKKI". Nyt annettiin jo vihjeitä, että se tulee ramppivaloon Kalevala-juhlan merkeissä helmikuun lopulla. Ohjaaja Martha Kärkkäinen vakuuttaa, että seuraavaan uutiseen jo voidaan merkitä täsmälleen esityspäivä, y.m.

* * *

Täkäläisen kaupunginvaltuuston ja koululautakunnan kesken on ollut kinastelua uima-altaan rakentamisesta Fort William Wardin puolella koulun yhteyteen, jota viimemainitun taholta vastustetaan aiheutuvien kustannusten vuoksi.

Toisena syynä on siihen sekin, että Lakehead Yliopistolla avattiin uusi 50 metriä pitkä uima-allas, jossa on kuusi "uimarataa". Tämä uima-allas tuli maksamaan yli kolme miljoonaa dollaria. Äskeisten avajaisjuhlien yhteydessä ilmoitettiin useaan otteeseen, että yleisölle myönnetään riittävästi vapaata uima-aikaa. Kuusi tuntia päivässä varataan yleisön käytettäväksi.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

Kuoleman satoa.

Thunder Bay. — Sylvia Mäkinen kuoli täällä sairaalassa tammik. 24 p. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli nyt 68 vuotias. Tähän maahan oli hän saapunut v. 1928 ja meni avioliittoon Herman Mäkisen kanssa, asuen Fort Williamissa vuosikymmeniä, kunnes siirtyivät kesäasunnolle RR. 13 Nipigon tielle Superiorin rantaan. Lähimpänä suremaan jäi aviopuoliso Herman, yksi sisko Helmi Salo ja serkku John Majala, sekä muita sukulaisia täällä ja Suomessa. Haudattiin viime perjantaina Riverside hautausmaahan.

Eleanor Arvelin kuoli tammik. 24 p. 61 vuotiaana. Hän oli syntynyt Peterboroughssa ja asunut Thunder Bay'ssa yli 50 vuotta. Lähinnä suremaan jäi aviopuoliso John, yksi poika, Robert, kaksi tytärtä Florence (mrs K. Mäki) ja Shirley (mrs G. Gibson). Hautaus lauantaina, Sargent & Son hautaustoimiston välityksellä Sunset Memorial Gardens.

— ATH

Kuulumisia Round Lakelta

Eipä täältä Round Laken ja Kirkland Laken ympäristöltä osaa paljosta muusta kirjoittaa kuin ilmoista, sillä työhommat — ainakin farmiseudulla ovat hyvin heikkoja. Ei ainakaan minun tietääkseni ole muita kuin putkilinja-hommia hiukan, mutta ei ole tiedossani, että onko siinä paikkakuntalaisia ollenkaan. Millerin yhtiöllä oli jonkun verran työt käynnissä ennen joulua. Oli myös puhetta, että se pitää työt käynnissä koko talven mutta joulun jälkeen on ollut työt seisaukisssa. Että näin ollen ei täällä voi kirjoittaa kuin ilmoista.

Ne ovat olleet tänä talvena ensiluokkaisia, sillä tänäkin päivänä, joka on tammikuun 26 p. mittari näyttää 56 astetta (F) yläpuolella nollan. Tämmöistä lämpöä ei kukaan taida muistaa olleen tammikuussa. Ihmeen lauhaa se on ollut koko kuukausi ja loppu oli joulukuusta samanlainen. Useampana aamuna tässä kuussa on lämpö ollut yläpuolella nollan, eikä alapuolella. Ehkä tuo kaikkivoipa luonto on ollut tämän niin sanotun kurjaliston puolella sillä nämä kauniit ilmat ovat olleet suurena apuna polttoaineen kulutuksessa .Vaikka sanotaanhan sitä, että maaliskuu kostaa tammikuun laiminlyönnit joka ei kyllä ole toivottavaa sillä nuo eläkeläisten ja työttömien tulot kuluvat hyvin tyyten elämisen ylläpitämiseen. Vaikka onhan se hyvä kun on näinkin pitkälle päästy ettei ole ollut suurempia myrskyjä eikä pakkasia. Pianhan sitä ollaan helmikuussa, ja "helmikuun toinen silmä vuotaa vettä."

Eihän tästä lumettomasta talvesta muuta vahinkoa ole kuin se että tämmöiset eläkeläiset joutuvat olemaan työttömänä kun ei ole lumen siivousta. Toiselta puolen se on hyvä, että kun ei ole lumen luontia niin ei ole pelkoa sydän-

JÄLKIMUISTOJA KESÄMATKASTA

Yleensä ulkosuomalaiset hyvin vähän pysähtyvät Helsingissä. Heidän syntymäseutunsa ovat enempi sisämaassa, Etelä-Pohjanmaalla sekä, yleensä Pohjois-Suomessa, josta on aina ollut suurin siirtolaisten määrä elatustaan hankkimassa vierailla mailla. Mutta vierailun aikana kyllä kannattaisi katsella Helsinkiäkin, sillä se on synnyinmaamme pääkaupunki ja siellä on hyvin paljon katselemisen arvoisia paikkoja. Ainoa huono seikka on se, että nuo yleiset katsomispaikat ovat verrattain vähän auki joka päivä.

Oli vielä muutama päivä jäljellä tästä vierailuajasta. Niinpä omistin ne hetket Helsingin katselemiseen, sillä siellähän on suorastaan tapahtumapaikat historiallisille asioille, jotka ovat läheisesti koskettaneet Suomen kansaa, etupäässä työväenluokan ihmisiä. He ovat joutuneet kantamaan raskaimman aakan ja joutuvat vieläkin — kaikissa niissä ajan virtauksissa, jotka koskevat kulloinkin koko kansan asioita.

Siinä senaatin torilla ja sen lähiympäristössä on paljon vanhempaa katselemista. Torin ympäristössä on toistasataa vuotta vanhoja hallintorakennuksia, jotka näyttävät vielä nykyisenkin rakennusarkkitehtuurin vieressä hyvin kauniilta ja aryokkailta. Monien rakennusten seasta on huomattavin se Suurkirkko, joka nykyisin tunnetaan nimellä Helsingin Tuomiokirkko. Se on saksalaissyntyisen Carl Ludvig Engellin suunnittelema ja rakennuttama ja vihitty tarkoitukseensa 15 päivänä helmikuuta 1852. Tämän senaatintorin ja suurkirkon yhteyteen kätkeytyy paljon asioita ja vielä nytkin kaikki valtiopäivät aloitetaan Suurkirkossa pidettävällä jumalanpalveluksella. Myös jokaisena uudenvuoden aatonyönä kymmenet tuhannet kansalaiset rientävät senaatintorille vastaanottamaan uutta vuotta.

Sitten siinä senaatin torilla on eräs harvinainen muistopatsas; se on kuvanveistäjä Walter Runebergin luoma monumentti ja pystytetty keisari Aleksanteri II muistolle ja paljastettu keväällä 1894. Heti kahdeksannentoista vuosisadan alusta Suomi eli sisäisesti itsenäisenä, mutta kuitenkin Venäjän mahtavan tsaarivallan alaisena, viiden eri keisarin hallituskauden ajan, mutta kenellekään toiselle hallitsijalle ei ole pystytetty tällaista mahtavaa muistomerkkiä. Aikakirjat kertovat, että patsashankkeeseen osallistui koko Suomen kansa. Sitä hanketta johti säätyvaltiopäivien valitsema patsastoimikunta.

Mitä edusti Suomessa sitten Aleksanteri II? — Vanha kenraalikuvernööri Menhikov, joka oli hyvin taantumus mielinen, erotettiin. Säätyvaltiopäivät alkoivat kokoontua pitkän tauon jälkeen. Suomenkieli saatettiin sille kuuluvaan arvoonsa. Kansa sai käyttöönsä oman rahan. Sotalaitos järjestettiin yleisen asevelvollisuuden pohjalle, kansakoululaitos levisi nuorison keskuuteen. Melkein kulovalkean tavoin kunnallishallinnot tulivat yleisiksi koko maassa. Liike olojen parantamiseksi alettiin rakentaa rautateitä. Suomen kansa eli tuonnoin runsaan nousukauden aikaa. Keisaria juhlittiin koko maassa. Hänen matkareittien varsille pystytettiin ilotulituksia ja kynttilät loistivat pienempienkin mökkien ikkunalaudalla. Näin aikakirjoissa.

Muutaman katuneliön päässä senaatintorilta on toinenkin vanha kirkko. Se on Uspenskin Tuomiokirkko, joka on hakennettu hyvin kallioperäiselle Katajanokan maastolle. Se on Ortodoksisen uskonnon-palveluksessa ja tällä uskonnolla on Helsingissä 4 kirkkoa, joista tämä Katajanokan laitos on vanhin ja mahtavin. Sen ulkopuolinenkin nähtävyys on kerrassaan monimutkainen. Sisustus taas näissä Ortodoksisissa kirkoissa on hi-

velevän kaunis kaikkine Ikoni-kuvineen.

Eduskuntatalon rappusilla näin liikettä, ja niin yhdyin siihen porukkaan ja katselimme senkin laitoksen. Eduskuntatalohan on Suomen itsenäisyysajan ensimmäisiä suurrakennuksia. Se tehtiin siihen aikaan kun oli menossa kovettu propaganda siitä, että Suomi on ainoa maa joka maksaa sotavelkansa Amerikalle .Tämä velkojen maksukysymys meni aivan lapsellisuuksiin, jota seikkaa kansalliskiihkoiset oikein halusta levittivät.

Oppaan avustamana katselimme sitten tuon Suomen maan lainlaatijakunnan huoneiston. Menimme sinne eduskunnan lehterille ,josta katsoimme sitä istuntosalia. Opas selvitti Suomen ja Englannin kielellä kaikkea eduskuntaan liittyvää työtä, mainiten että pisimmän puheen siltä puhuja korokkeelta on pitänyt joku lapualainen rovasti Kares. Hän oli käyttänyt aikaa yli 4 tuntia. Eräs savolainen isäntämies oli kerran sanonut, että se istuntosali on sellainen "politiikan pytty", ja hyvin paljon se näytti minustakin sellaiselta.

Muuten Suomen itsenäisyysajan ensimmäiset vuosikymmenet olivat hirveätä vainon aikaa vasemmistotyöläisiä kohtaan. Poliittisia vankeja oli myös koko ajan aina toisen maailmansodan loppuun saakka. Siellähän tuomittiin kansan valitsemia kansanedustajiakin vankilaan sen tähden että he ajoivat työläisten asioita ja veivät heidän vaatimuksiaan eduskuntaan. Jotkut intoilijat selostivat hyvin korkeamielisesti, että Suomi on länsimaisen sivistyksen "etuvartiossa" ja omaa valtiomuodossaan korkean kansanvallan aatteet. Kansanvaltaa se ei tainnut olla, mutta se oli taantumusporvarin valtaa, kun yritettiin kääntää historian kulkua taaksepäin.

Nykyisin Suomessa on kansan valta. Eikä ihmisiä vangita heidän poliittisten näkökantojensa takia. Jokainen saa sanoa ajatuksensa ilman mitään pelkoa.

Paljon on Helsingissä ja muuallakin katselemista ja minä toivoisin, että maanmieheni voisivat vierailla tuolla synnyinseudullaan. Mutta älkää olko kauan sukulaisten "vaivoina", sillä heillä on omat elämänhuolensa joka päivä.

Mutta katselkaa tuota luonnon kaunista synnyinmaatanne. Älkää kehuko töitänne ja toimeen tuloanne täällä Canadassa. Olkaamme vain kansan ihmisiä — ja niin kutsuttaja "siivoja syntisiä". Silloin vierailunautinto on parhain, ja tuttavanne pitävät teistä.

— H.

J.K. Tähän saa sitten loppua nämä "kesäiset muistot", koska toinen kesä on pian käsissämme.

Viime viikon jutussa oli jonkinlaista sekaannusta siinä ladotussa tekstissä, ja niin ollen se meni vähän pilalle. Kiitos muuten kirjoitusteni käsittelystä. — Sama

Toimitus: Kiitos hyvästä kirjoitussarjasta

kohtauksesta. Toivottavaa vain olisi, että loppu talveakin menisi yhtä sopivasti kuin tähänkin asti. Että enpä minä ainakaan täältä tiedä mitään mainittavaa, mutta jos joku toinen tietää niin antakaa kuulua tämän Vapaus-lehden palstoilla sillä tämä on meikäläisten tiedonantaja. Siis kuulemiin.

— Geo.

TIMMINSIN LIEPEILTÄ

South Porcupine. — Keskitalven terveisiä täältä pohjolasta. Emme ole juuri tänä talvena kärsineet paljoakaan kylmästä ilmasta, eikä luntakaan ole ollut vielä liikaa, joten elämme ja ihmettelemme kaikessa rauhassa tätä maailman menoa ja myös sitä kun suurkaupunkilaisena elämämme tuntuu sitten kin niin samanlaiselta kuin se on ollutkin.

Vaikka eipä sillä ,muutosten aika se on tälläkin kulmalla menossa, mutta kaikki tapahtuu niin hiljaa, että sitä ei huomaakaan. Toisia kaivantoja pysähtyy tuotannosta, kun taas toisia laitetaan tuotantokuntoon.

Täällä toistakymmentä vuotta työskennellyt Kam Cosia kaivanto, josta tuotettiin kuparia, on nyt päättymisvaihteessa. Viimeisiä kiskoja ja putkia ym. kalustoa nostetaan maan pinnalle. Syyksi ilmoitettiin vuoden vaihteessa, että siellä ei ole enää tarpeeksi rikasta mineraalia nykyisillä kustannuksilla tuotettavaksi, koska parhaat paikat on loppuun kaivettu. Vahinko vain, että tällainen kaivanto lopettaa toimintansa. Siellä maksettiin perukkamme parhaat palkat lähes neljälle sadalle kaivostyöläiselle ja kaivosvirkailijalle.

Tästä Eteläpäästä 15 mailia sijaitsee Lankmoore-kaivanto, jonka tuotanto-ohjaksisssa on kuuluisa Noranda, ja taitaa siinä olla osansa Incollakin. Tästä kaivannosta pitäisi saada nikkeliä ja se tulee tuotantokuntoon ensi kesän aikana. Tämän kaivannon kuilua tehtäessä joutuivat miehet taistelemaan jatkuvasti suuren vesimäärän kanssa, koska kallioperusta näillä seuduilla on erittäin rikas vesisuonista. Nykyisin kaivannolla on vain pieni määrä työläisiä, jotka laittavat sitä tuotantokuntoon.

Mutta suuria töitä täällä tehdään jatkuvasti vaikka talven aikana ne ovat hieman hiljaisemmassa käynnissä. Yliopistolla laitetaan teräsrunkoa pystyyn monessa eri rakennuksessa ja taitavat tehdä muurauksiakin niiden suurien telttojen alla, joita on useita siinä työmaassa.

Toinen suuri työmaa on kylämme laidassa. Se on likavesien puhdistuslaitos. Koska kaikki Eteläpään ja Porcupinen sekä Postvillen likavedet johdetaan monen mailin etäisyyteen sydänmaalle, niin sinne tulee nyt kaikki nykyaikaiset puhdistuslaitteet. Tämä työ on ollut menossa elokuusta lähtien ja saattaa tulla valmiiksi ensi syksyyn mennessä.

* * *

Sairautta on tänätalvena kansalaistemme keskuudessa tavallista enemmän. Johtuneeko se siitä kun meille kaikille karttuu näitä elämän vuosia hyvin runsaasti? Toisia sairaita on siirretty Toronton sairaaloihinkin hoitoa saamaan. Tuttavani Lauri Järvi ja Martti Kotomäki ovat Torontossa hoidettavana ja täällä kotisairaalassa on ainakin joka neljäs suomalainen potilas. Toivon kaikille parantumista, koska tämä talvikin on jo sivu puolenvälin. Kuulema karhukin on kääntänyt kylkeään ja se kaiketi on merkkinä talven puolitaipaleesta.

* * *

Suomalaisilla ei ole täällä paljoakaan järjestötoimintaa ,eikä taida olla noilla vanhoilla taimareilla enää toimintaterveyttäkään. Nuorilta taas puuttuu siihen tykkänään halu, joten yhteiset suomalaiset tilaisuudet jäävät hyvin vähäisiksi. Tänä talvena on kuitenkin nämä Ontarion suomalaisen lepokotiyhdistyksen jäsenet ja kannattajat laittaneet yhteisen konsertin joka on ensi sunnuntaina, helmikuun 4 päivänä kello 2 iltapäivällä, Timminsin yhdistyneellä kirkolla. Kirkolla on laaja konserttisali, ja muitakin ajanvietto huoneita. Lepokoti yhdistyksen jäsenet toivovat runsasta osanottoa.

— H.

Don haalin kalenteri

Toronto. — Toronton osaston vuosikokous pidetään sunnuntaina helmikuun 4 päivänä, kello 2 iltapäivällä. Toivomme, että jäsenistö huomioi tämän kokouksen, jossa tullaan tekemään tärkeitä ehdotuksia ja päätöksiä.

* * *

Toimen Naisten kerhon vuosikokous on torstaina helmikuun 1 päivänä, kello 7 illalla. Uudet toiminnansuunnitelmat esillä. Uudet jäsenet otetaan ilomielin vastaan.

* * *

Sunnuntaina helmikuun 11 päivänä on Toimen Naisten kerhon järjestämä viihdetilaisuus, jossa on iltapäivä kahvitarjoilu, seurapelejä ja kauniita elokuvia Suomesta, joita saamme Finnair-lentoyhtiöltä. Tilaisuus alkaa kello 3.

* * *

Ikinuorten kerho kokoontuu joka torstai iltapäivä haalilla. Kaikki ovat tervetulleita.

— ht.

TILATKAA VAPAUS

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Ikinuorten taitavat näyttelijä esittivät meille innostuttavalla tavalla näytelmän "Kun lesket lempivät". Siinä oli katselemista, kuulemista ja mielenkiintoa kerraksi. Katsomosta näkyi paljon tyytyväisiä kasvoja. Kiitos, ja hyvää menestystä seuraavallekin näytelmäesitykselle.

"Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa"

Toronto. — Täkäläisen Ikinuorten kerhon näyttelijät esittivät tammikuun 21 pnä Don Haalilla Maiju Lassilan näytelmän "Kun lesket lempivät".

Näytelmä on mehevä kuvaus Suomen maalaiselämästä noin 70—80 vuotta sitten. Siinä Variksen Maija leveästi sanoo, että akka kuin akka, saman tekevä ja miehet puolestaan päästelevät, että jos se toinen siinä avioliitossa hempeydessään olisi vähän pehmeämpi, niin se toinen korvaa sen sillä kun on pennejä, markkoja ja muutakin kamaa — ja lisäksi vielä julma työihminen.

Näytelmästä saa helpolla "proosan" johon kiusaukseen seuranäyttämöiden näyttelijät joskus lankeavat. Meidän näyttelijämme väistivät sen vaaran ja esittivät "Kun lesket lempivät" näytelmän sellaisena miksi kirjailija on sen aikonutkin ilman mitään lisäyksiä.

Esitys oli kaikin puolin hyvä ja ansaitsee täyden tunnustuksen ja kiitoksen.

Voimme siis todeta, että "minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa". Toivomme pian näkevämme uusia esityksiä. Kiittäen. — A.N.

Pitemmän aikaa sairastellut Tyyne Salonen kuoli tammikuun 22 pnä. Hän oli edesmenneen Mauri Salosen puoliso.

Entinen torontolainen, Matti Karjala on kuollut Bellevillen General sairaalassa.

* * *

Täällä julkaistujen tietojen mukaan tulee ensi kesän kansalliseen näyttelyyn neuvostoliittolaisia kuoroja, soittajia ja tanssijoita. Tämä 200 henkeä käsittävä yhtye esiintyy CNE:n näyttelyssä elok. 15 pn ja syyskuun 3 pn välisenä aikana. Neuvostoliittolaiset saavat käyttöönsä International Building-gin.

Monet varmaan haluavat tulla näitä erikoisnäytöksiä katsomaan. Mieleni tekee ehdottaa, että siihen aikaan saataisiin myös Don haalille jotakin erikoista, että "pitkämatkalaiset" saisivat lyödä "kaksi kärpästä yhdellä iskulla".

* * *

Hissa Helmi täyttää 87 vuotta Matin-päivänä, helmikuussa.

* * *

Me torontolaiset saimme oikean "intiaanikesän" miltei koko tammikuun ajaksi. Puistoissa haravoidaan viime kesän lehtiä. Jotkut istuskelevat puistojen penkeillä ja auringon puolella seinien vieressä vihertää kuin keväällä. — JN.

NL:n filmejä Torontossa

Toronto. — Canada-USSR Yhdistys kutsuu jäseniään ja ystäviään seuraamaan neuvostoliittolaisia filmejä joita esitetään joka perjantai-ilta 55 Bloor St. E, Suit 404, alkaen kello 7.30 illalla. Siellä esitetään Neuvostoliiton uusimpia filmejä, sekä dokumentaari- ja matkafilmejä.

SHULMAN ARVOSTELI "AFÄÄRI-LÄÄKÄREITÄ"

Toronto. — Tri Morton Shulman esitti keskiviikkona kymmenen torontolaislääkärin esittämät "hoitolaskut" kuukauden ajalta ja sanoi niiden viittaavan petokseen ja vilppiin Ontarion Health Insurance Plania kohtaan.

NDP:n edustajan esittämät laskut viittaavat hänen lausuntojensa mukaan lääkäreihin ja psykiatreihin jotka "hoitavat" mahdottoman suurta potilasmäärää. Tri Shulman sanoi tämän vilpillisyyden maksavan OHIP:lle miljoonia dollareita ja samalla ihmetteli lääkärienyhdistyksen toimenpiteitä asiassa.

Sanomalehtimiehille esittämiensä laskujen luettelon kärkipaikalla oleva lääkäri, jota tri Shulman esitteli vain A-nimityksellä, oli viime huhtikuun aikana OHIP:lle lähettämiensä laskujen perusteella saanut "hoitopalkaksi $18,161.44. Tri Shulman viittasi erikoisesti tri "A:n" huhtikuun 17 päivän velotuksiin, joiden mukaan hänen virastossaan kävi mainittuna päivänä 115 potilasta. Sen lisäksi hän teki laskujensa mukaan 26 kotivierailua ja kävi 14 sairaalapotilaan luona. Jos hän oli työssä 16 tuntia päivässä, tämä lääkäri A voi laskujen mukaan käyttää — jos ei otetta huomioon matkoihin kuluvaa aikaa — keskimäärin 10 minuuttia potilasta kohti. Ilmeisesti tämä ei ole mahdollista, huomautti tri Shulman. "Kysymys on joko petoksesta tai muussa tapauksessa hän on potilailleen vain sanonut "hello ja goodbye".

Lääkäri B ansaitsi huhtikuussa $10,833.35. Hänen virastossaan kävi sinä aikana 294 potilasta ja hän suoritti 1,282 erinaistä laboratoriokoetta. Niin suuri laboratoriotyön määrä ei ole realinen, arveli tri Shulman.

Tri C ansaitsi kuukauden aikana $15,017.75 suorittaen suuren määrän tarkastuksia. Velotukset osoittavat että tri C:n virastossa kävi 697 henkilöä ja että hän suoritti kuukauden aikana 239 henkilön tarkastuksen. Tri Shulman sanoi OHIP:n tilastojen osoittavan että vain yksi 20:sta potilaasta tarvitsee erikoisen lääkärintarkastuksen.

On ilmeistä, että lääkärillä F on virastossaan teknikko, joka tekee rutiinityötä. Tutkimus osoittaa, että sen lisäksi kun hänen virastossaan kävi sen kuukauden aikana 301 henkilöä tri F suoritti 3,547 ihokoetta ja ansaitsi kuukauden aikana $13,978.

Tri G oli Shulmanin selostuksen mukaan hankkinut kuukauden ansioksi $15,244 ja tri H $11,903.

Queen Parkista saatujen tietojen mukaan Ontarion terveysministeriö oli kerännyt tilastotietoja lääkäreistä ,jotka vuonna 1972 olivat huhtikuun aikana esittäneet OHIP:lle laskuja yli $10,000 arvosta.

Tällaisia lääkäreitä oli kaikkiaan 208 ja heidän nimensä on annettu Ont. lääkärienyhdistykselle, jonka tehtävänä on valvoa jäsentensä käyttäytymistä.

Ontarion terveysvakuutuksen (OHIP:n) yleisliikkeenhoitaja Gordon Featherstone sanoi, että näistä yliveloituksista on saatu takaisin $50,000, ja että lääkärienyhdistys on ryhtynyt kurinpidollisiin toimenpiteisiin 24 lääkäriä kohtaan.

Myöntäen, että tri Shulmanin asiakirjat ovat oikeita, ja että lääkärien toimesta harjoitetaan todennäköisesti OHIP:n ylivelotusta, mr Featherstone katsoi tarpeelliseksi kuitenkin varoittaa, että "meidän on oltava hyvin varovaisia näiden tilastotietojen käytössä, ettei niitä kohdisteta yleensä lääkäreitä vastaan.'

Auton pitäisi kestää 30 vuotta — tiedemies

Nobelin palkinnon saanut tiedemies sanoi viime keskiviikkona Torontossa, että kodin taloustarpeiden pitäisi kestää ihmisen eliniän.

Käytännöllisen tieteen täysin palvellut professori ,tri Dennis Gabor, Lontoon yliopistosta esitti mielipiteen, että teollisuuslaitokset valmistavat haaskaavia tuotteita, "pois heitettäviä tuotteita" itsekäitä kuluttajia varten. Auton pitäisi kestää 30 vuotta ,hän sanoi.

Hän varoitti, että läntinen maailma ei voi säilyä ellei opita säästämään korvaamattomia luonnonresursseja sen sijaan että niitä tuhlataan.

Professori Gabor, 72, sai Nobelin palkintonsa 1971. Häntä oli Toronton yliopistossa kuulemassa noin tuhat ihmistä.

★ Urheilua ★

TUL:n 54. vuotispäivän vietossa tuomio itsenäisyyden murentamishankkeille

Helsinki — Suomen Työväen Urheiluliiton tammikuun 26 pnä 54. vuosipäivän tuntumassa pidetyissä TUL:n seurojen vuosikokouksissa tuomittiin päättävästi hankkeet itsenäisen työväen urheiluliikkeen murentamiseksi.

Samasisältöisiin voimakkaisiin kannanottoihin on TUL:n kenttä yhtynyt useasti liiton historian aikana. Tällä kertaa sai päättävän tuomion prof. Seppäsen suositus "Suomen urheilun eheyttämiseksi".

Ruosniemen Visan vuosikokous, käsiteltyään ns. Seppäsen komitean mietintöä, jonka tarjouksena on vähin erin murentaa itsenäinen työväen urheiluliike, päätti yksimielisesti TUL:n liittotoimikunnalle osoittamassaan julkilausumassa vastustaa komitean mietintöä.

Samanlaisia kannanottoja on seurojen toimesta esitettyä eri puolilta maata. . . Esimerkiksi Turun Jyryn johtokunnan yksimielisenä kantana ilmoitettiin, ettei Työväen Urheiluliitto saa allekirjoittaa eikä sopia Seppäsen esitystä. Sopimus tulee sitomaan liiton sisäistä toimintaa ja näin ollen lamaannuttamaan jäsenseurat toiminnallisesti. Samalla se tulee vaikuttamaan koko työväenliikkeen toimintaan haitallisesti. Yksinkertaisesti tälle esitykselle on sanottava ei, sanotaan Jyryn lausunnossa.

— Liittomme tämän hetken toiminnalle on leimaa antavana piirteenä pyrkimys kaikilla aloilla entistä pitkäjännitteisempään työhön, totesi TUL:n varapuheenjohtaja dipl. ins Lennart Kivi liiton vuosipäivänä antamansa sanomalehtihaastattelun yhteydessä.

Tällä kertaa toiminnan kehittely perustuu siihen uskoon, että valtion urheilulle antama tuki vahvistuisi tai ainakin seuraisi kustnnusten kehitystä.

Kieltämättä työväenliikkeen osuus maamme urheilutoiminnan päätöksentekoportaissa on liian vähäinen. Tämän seikan on tasavallan presidentti Urho Kekkonen todennut jo useaan kertaan. . .

Nähdäkseni työläisurheilulla on täysi syy jopa velvollisuus edellyttää, että se saa sille kuuluvan aseputen ja oikeudenmukaisen aseman. Tätä seikkaa on syytä korostaa juuri tänään TUL:n perustamisen vuosipäivänä."

TUL:n seurojen ja piirijärjestöjen aktiivista esiintymistä professori Seppäsen esityksiä vastaan pitävät TUL:n kansandemokraattisten piirijärjestöjen puheenjohtajat ja eräät liittoneuvoston jäsenet erittäin merkittävänä.

Jäsenistön kannanilmaisut on otettava huomioon liittotoimikunnan ratkaisussa vaati Helsingissä tammik. 20 pnä koolla ollut kokous.

TUL:n vuosipäivän perinteistä vastaanottoa kunnioittivat läsnäolollaan useat diplomaattikunnat, valtiovallan ja urheiluelämän edustajat.

TUL:n vieraana oleva neuvostoliittolaisvaltuuskunta oli kokonaisuudessaan paikalla. Diplomaattikuntia edustivat mm. Neuvostoliiton suurlähetystön ministerineuvos M. N. Strelzov, DDR:n suurlähettiläs Heinz Oelzner, Puolan suurlähetystön lähetystösihteeri Kazimierz Rurka jne. Kokonainen osanotto oli hyvin edustava.

Suomi ylivoimainen; Irlannille tuli 2—8 tappio

Helsinki — Suomen nyrkkeilymaajoukkue voitti Messuhallissa Irlannin kymmenikön ylivoimaisesti 8—2. Suomalaisista vain Jouni Järvinen ja Tapani Kaukolehto hävisivät ottelunsa, mutta heillä oli vastassa myös vieraiden parhaat miehet.

Kokonaisuudessaan maaottelu oli parempi kuin aikoihin. Ottelut olivat vauhdikkaita ja melko puhtaita. Suomalaisista esittivät parasta Alf Qvarnström (71 kg), Jorma Taipale (75 kg), Kalevi Kosunen (67 kg) ja onnistuneen kehään paluun tehnyt Pertti Kaijanlaakso (81 kg).

Maaottelu Irlannin ja Suomen välillä oli järjestyksessä toinen. Edellinen kamppailu käytiin myös Messuhallissa ja se päättyi silloin tasan 4—4.

TUL:n NYRKKEILYMESTARIT LEIVOTTIIN FORSSASSA

Forssa — Kovatasoinen TUL:n 50. nyrkkeilymestaruuskilpailujen paras loppuottelu käytiin mestaruuttaan puolustavan Oulun Tarmon Kalevi Kosusen ja Vaasan Raine Salon välillä sarjassa 67 kiloa. TUL:n mestaruuden lisäksi oli kyseessä myös maaotteluparikka Irlanti-ottelun. Kosunen ratkaisi ottelun itselleen lähinnä taktisesti oikean työskentelynsä ansiosta.

TUL:n mestaruuden iskivät (alimmasta sarjasta ylimpään): Jouni Järvinen Turun Teräs, Sven Öjling Forssan Alku, Reijo Sipilä Kemin Into, Timo Kälve Kemin Into, Erkki Vähäkainu Riihimäen Kehäketut, Kalevi Kosunen Oulun Tarmo, Raimo Salo Vaasan TN, Jorma Taipale Helsingin Jyry, Yrjö Sikiä Jyväskylän TN ja Veli Nissinen Varkauden Tarmo.

PÄIVÄRINTA JUOKSI SE:n

Helsinki — Pekka Päivärinta saavutti 3,000 metrin matkalla sisäratojen uuden Suomen ennätyksen 7.59,2 Kupittaan urheiluhallissa. Eila Kelon naisten korkeushyppytulos 170 on niin ikään uusi halli-SE.

STEVE SMITH 546 AL FEUERBACH 21.14

Los Angeles — Kaksi epävirallista yleisurheilun halli-ME:stä syntyi tammikuun 22 pn iltana Los Angelesissa. USA:n Steve Smith ylitti seipäässä 546 ja maanmies Al Feuerbach työnsi kuulaa 21,14. Kahden mailin juoksu oli suomalaisittain vaisu, sillä jenkkijuoksijat veivät neljä kärkitilaa. Lasse Viren oli kuudes.

Ranskalaiset valttia

Monte Carlo — Jean Claude Andruet, ja Michel Petit voittivat perjantaina Monte Carlon rallin 62-vuotisen historian kireimmän kilpailun viimeisen matkan. Rallin voittaja Jean-Claude Andruet — Michelle Petit Ranska Renault Alpine; 2) Ove Andersson Ruotsi — Jean Todt Ranska Renault Alpine ja 3) jälleen ranskalaispari.

Hannu Mikkola oli neljäntenä kolme minuuttia ja 25 sekuntia Andruetista perässä. Timo Mäkinen oli kuudentena 56 sekuntia Mikkolasta jäljessä. Rauno Aaltosen sijaluku oli kahdeksas kaksi minuuttia ja 36 sekuntia Mäkisestäkin jääneenä.

NL:n joukkue EM-kisoihin

Moskova, — Neljänkertainen maailmanmestari Irina Rodnina ja hänen uusi Partnerinsa Aleksandr Zaitsev, Irina Tshernjajeva ja Vasili Blagov sekä aviopari Ljudmila Smirnova ja Aleksei Ulanov kuuluvat Neuvostoliiton taitoluistelujoukkueeseen, joka lähtee Kölniin EM-kilpailuihin helmikuun 6—11. päivänä.

Heidän lisäkseen kilpailuihin lähtevät kolminkertaiset jäätanssin maailmanmestarit Ljudmila Pahomova ja Aleksandr Gorshkov, Tatjana Voitjuk ja Vjatsheslav Zhigalin, Irina Moisejeva ja Andrei Minenkov, Kuusinkertainen yksinluistelun NL:n mestari Sergei Tshetveruhin, Sergei Volkov, Juri Ovtshinnikov, Tatjana Olenova ja Marina Sanaja.

TILATKAA VAPAUS

MONTREALIN O-KISAT NYT VAA'AN KIELELLÄ

Lausannessa Sveitsissä perjantaina, helmikuun 2 pnä kokoontuvan Kansainvälisen olympiakomitean johtokunnan 4-päiväisessä istunnossa käsitellään muun ohella Montrealin kaupungin finanssi ja muita vaikeuksia vuoden 1976 kesäolympialaisten järjestämisvalmisteluissa.

Asia on ilmeisesti vakava sillä jo noin pari viikkoa sitten eräs CBC:n kirjeenvaihtaja tiedoitti Bonnista, että Kansanvälisen olympiakomitean jäsenten keskuudessa on voimistumassa käsityskanta, jotta vuoden 1976 olympialaisia ei pidetäkään Montrealissa.

Pian tämän jälkeen (tammik. 16 pnä) kansainvälisen olympiakomitean varapresidentti Willy Daume antoi Münchenissä julkisen varoituksen, että Montreal joutuu vaikeuksiin, jos siellä järjestetään kansanäänestyksellä ratkaistavaksi olympialaisten rahoittamisasia.

Ottawasta tammik. 26 pnä saadun uutistiedon mukaan pääministeri Pierre Trudeau oli alahuoneen istunnossa sanonut, että liittohallitus ei myönnä erikoisavustusta Montrealille vuoden 1976 olympialaisten valmistelussa.

Hallitus harkitsee kuitenkin, selitettiin mainitussa uutistiedossa, olympialaisia järjestävän montrealilaiskomitean anomusta, että olympialaisten valmistamisen hyväksi annettaisiin lupa valmistaa myytäväksi erikoinen postimerkki ja olympiaraha, sekä oikeus arpajaisten järjestämiseksi.

Nämä tiedot annettiin vastauksena entisen toryjohtajan John Diefenbakerin kysymykseen siitä, ettei liittohallitus lypsettäisi antamaan erikoisavustusta Montrealin olympialaisille, kuten hän asian esitti.

Olympialaisia valmistavan montrealilaiskomitean eräs puhemies huomautti tässä vaiheessa, ettei mitään erikoisavustusta ole anottukaan, kunhan vain saataisiin lupa lyödä olympialaisantti, painattaa ko. merkki ja järjestää arpajaiset.

Mutta Montrealin olympialaiskomitean finanssiulatukunnan varapresidentti Gerry Snider sanoi "savuverhoksi" pääministeri Trudeaun lausunnon ettei kisoille anneta liittovaltion erikoisavustusta.

Hän myös syytti liittohallituksen "tietoniekkoja" (whiz kids) olympiakisojen budjetin julkaisemisen viipymisestä. Me esitimme "budjettimme Ottawalle lokakuussa. Pääministeri Trudeau pyysi meitä silloin pitämään sen peitteen alla, sillä hän ei halua sekaantua asiaan vaalien aikana."

Snider sanoi myös, ettei pormestari Jean Drapeau eikä kisojen yleiskomissioneri Roger Rousseau ole puhunut kasvotusten asiasta pääministerin kanssa.

Peliin on sekaantunut myös muita voimia. Winnipegistä esitettiin viime perjantaina vaatimus, että "neljälle länsi-maakunnalle pitäisi antaa oikeus arpajaisten järjestämiseen amatööriurheilun hyväksi "ennen kuin kansallisten arpajaisten järjestämislupa annetaan vuoden 1976 olympialaisten hyväksi.

"Kansallisista arpajaisista on ollut paljon puhetta ja me haluamme varmistua siitä, että suurin osa arpajaisvoitoista menee amatööriurheilun ja ajanvietetoiminnan (recreation) hyväksi sen sijaan, että se pumpattaisiin olympialaisiin", sanoi ajanvietetoiminnan ministeri Larry Desjardins viime torstaina Winnipegissä.

"Olympialaispataa hämmentämässä on myös torontolaisten "työtön" sielunpaimen, jota tuntuu kiinnostavan enemmän rahojen paimentaminen kuin nuorten terveitä elämäntapaa edistävän urheilutoiminnan järjestäminen olympialaiskisojen hyväksikäyttäen.

Yhdistynyt kirkko (United Church of Canada) näin kerrottiin viime viikolla, on Torontossa muodostanut erikoiskomitean jonka tehtävänä on kampanjan kehittäminen Montrealin vuoden 1976 olympialaisia vastaan.

"Meidän täytyy esittää kusu aselsiin kaikille canadalaisille, vuoden 1976 olympialaisten riipimisesta eli rip-off etujen estämiseksi sanoi mainitun kirkkokomitean puhemies pastori Donald V. Stirling tammik. 23 pnä.

Urheilun kustannuksella rahoja haitsevan papin kerrotaan olevan mainitun torontolaiskomitean puheenjohtajana. Komiteaan kuuluu myös muita huomattuja kirkon miehiä.

"Me lähetämme Yhdistyneen kirkon anmuskirjelmän hyväksyttäväksi Newfoundlandista Vancouverin saarelle asti. Se lähetetään 3.500—4,000 papille . . . Heitä pyydetään keräämään seurakuntalaistensa nimiä anomukseen, että hallitus ei antaisi hyväksymistään, eikä liittovaltion veroarahoja olympialaisten valmistelun hyväksi," sanoi Rev. Stirling.

Unhoittaen mukavasti sen, että me haaskaamme kansakuntana joka vuosi lähes $2 miljardia puolustusvoimien ylläpitämiseen, mistä voitaisiin kertaheitolla vähentää kaksien olympialaisten hinta, että liittohallitus myöntää suuryhtiöille verohuojennuksina, veronmaksulykkäyksinä jne. yhden ainoan vuoden aikana $500 miljoonaa, millä summalla olympialaiset voitaisiin järjestää, 40-vuotias torontolaispappi sanoo Münchenin olympialaisten maksaneen $700 miljoonaa ja väittää, että Montrealin olympialaiset maksavat ainakin yhtä paljon tai ehkä koko miljardin. (Montrealin olympialaiskomitea arvioi kisojen kustannusten nousevan $10 miljoonaa, ja että mitään tappiota ei tule. Toisaalta Quebecin maakuntahallitus on luvannut maksaa laskut jos tappio ei nouse $5—10 miljoonaa suuremmiksi.)

Rev. Sterling viittaa olympialaisten finanssiasioista Ottawan ja Montrealin olympialaiskomitean menneillään oleviin keskusteluihin ja kysyy ahdasmielisen nurkkakuntalaisesti:

"Mitä keskusteluja? Näyttää siltä kuin liittohallitus olisi tekemässä kauan ennusteltua volttia päätöksessään, taatakseen Montrealin pois sen itse aiheuttamista vaikeuksista koko Canadan veronmaksajain rahoilla. Montreal tulee saamaan nykyaikaiset urheilulaitoksensa, joita Drapeau haluaa, samalla kuin muu Canada ei saa mitään."

Parempi siis on, sanoo Rev. Stirling, jonka kirkko on arvosteltu tarpeettomien kirkkorakennusten ylläpidosta ja uusien rakentamisesta silloin kun rakennusaineista, — miehiä ja varoja — tarvittaisiin muihin tarkoituksiin, että urheilutoiminta ja varat "käytetään halpahintaisten rakennusten tekoon?"

Kun Canadassa on "omasta takaa" tällaisia "urheilumestareita" — puhumattakaan nyt Toronton aamulehden, Globe and Mailin urheilutoimittajan Dick Beddossin lauantaisesta lähes puolen sivun kokoisesta sydämenvuodatuksesta ilmeisesti siksi kun Yhdysvallat ei ole enää No. 1 "pisteitten" keräilijä, ja myös siksi kun ammattiurheilu-klubien upporikkaat omistajat eivät olympialaisista pääse kärimään rahaa — niin Canada ei todellakaan tarvitse mitään tohollisia vuoden 1976 olympialaisten romuuttamiskampanjan hyväksi.

Toisin kuin Rev. Stirling ja hänen jonkinlaisena epäjumalana mainostava "urheilutoimittaja" Beddoes, Canadan heikon amatööriurheilun kehittämiseksi olisi saatava vuoden 1976 olympialaiset nimenomaan tänne Canadaan. Ehkä ne auttaisivat meitä kansakuntana vapautumaan "ammattilaisurheilun" kahleista sen verran, että saataisiin kehitetyksi amatööriurheilutoimintaa nuorison fyysisen ja henkisen kasvatuksen hyväksi Canadan kaikkiin kaupunkeihin, kaupoloihin, kyliin ja muihin yhdyskuntiin.

Ja jos Montreal saisi siinä yhteydessä kehitetyksi olympialaistasoa vastaavat urheiluvälineet nuorison käytettäväksi, niin eikö se olisi askel eteenpäin nykyisestä tilanteesta missä urheilua ylläpidetään vieläkin pääasiassa ammattiurheilun ja liiketoiminnan hyväksi? Kun sellaisessa pikkumaassa kuin Suomessa on pidetty olympialaiset järjestää, niin ei tottatotisesti luulisi siinä olevan vaikeuksia rikkaalle Canadalle.

Olympialaisasiaa on kuitenkin hoidettu täällä niin kehnosti, että perjantaina kokoontuvassa Kansainvälisen olympialaiskomitean johtokunnan istunnossa käsitellään vakavasti kysymystä, pystyykö Canada nämä olympialaiset järjestämään?

Me toivomme olympialaiskomitealta myönteistä ratkaisua — ja canadalaisilta urheilun ystäviltä päättävää asennoitumista Montrealin olympiakisojen puolesta! Kukaan ei ole kannattanut sitä, että Montrealin kisat tulisivat maksamaan yhtä paljon mitä maksoivat Münchenin olympialaiset. Siihen ei ole mitään syytä eikä tarvetta! Mutta olympialaisista puhuttaessa on kysymys paljosta muustakin kuin vain rahasta — ja sitäpaitsi ihmiselämässä on jotakin arvokkaampaakin kuin raha, vaikka meille opetetaan ,että "raha puhuu".

— Penkkiurheilija.

"MIKSI PUHUAKAAN KUNNIASTA"

Ei ollut Yhdysvalloissa — kuten toisen maailmansodan päätyttyä — mitään ilon ja innostuksen purkauksia Vietnamin sodan päättymisestä — Toisen maailmansodan päätyttyä tuli miljoonia ihmisiä alakaupungille juhlimaan.

Tällä kerralla tuli presidentti TV-ruudulle, luki puheensa ja kansakunta pani äänettömänä kellon soimaan ja meni nukkumaan, selitti Mike Royko-niminen lehtimies Chicagon tilannetta seuraavana päivänä sen jälkeen kun presidentti Nixon antoi tiedon Pariisin välirauhasta.

Ja niin se pitikin olla ,hän jatkoi. Tällä kertaa ei ole mitään hurraamista, paitsi, että se on päättynyt. Tiedoitus kin siitä olisi voinut olla yksinkertaisempi, Hänen yrityksensä lisätä kunniaa meidän sekaantumiseemme oli ontto. Hänen olisi pitänyt vain sanoa, että viimeinkin siitä on päästy.

"Kunniallinen rauha." Hänen täytyi käyttää tätä koko sodan ajan sanastossamme ollutta määritelmää. Hän sanoi meidän saavuttaneen sen.

On vaikea nähdä kuinka kunniallinen.

Me olemme juuri lopettaneet 10-vuotisen pommituksen pikkumaata vastaan jonka olemassaolostakaan suurin osa meistä ei ollut ennen tietoinen.

Me heitimme kaikkemme — sitä Pommia lukuunottamatta — heitä vastaan. Yhdessä välissä meillä oli siellä yli puolimiljoonaa sotilasta. Me tapoimme heitä läheltä maassa ja korkealta ilmasta. Me käytimme vanhanaikaista jalkaväkitaktiikkaa ja nykyaikaista elektronimenetelmää. Kukaan ei tiedä kuinka monta me heistä tapoimme.

Kaikesta tästä me saimme tasapelin . . .

Ennen sen loppumista tuli sanastoomme "frag" sana. Sillä tarkoitetaan sitä kun kutsunttalaiset tappavat omia upseereitaan. Huumausaineiden käyttö tuli veneeristen tautien tilalle sotamiesten vaivaksi. Ennen kuin se (sota) loppui, me olimme panneet miehiämme syytteeseen siviilien murhasta. Lentäjät kieltäytyivät pudottamasta enempää pommeja.

Kaiken tämän jälkeen, miksi enää puhuakaan kunniasta?

"Olkaamme ylpeitä" hän (Nixon) sanoi "niistä jotka ovat uhranneet, jotka antoivat elämänsä, että Vietnamin kansa voisi elää vapaudessa."

Lisää onttoja sanoja. Lähes 20 vuotta sitten päättyi toinen sota tasapeliin ja meille sanottiin, että meidän poikamme kuolivat toisten vapauden hyväksi. Nyt etelä-korealaiset elävät diktatuurin alaisuudessa.

Ja niin tulevat elämään etelävietnamilaisetkin . . . Heille sanotaan, mitä he voivat sanoa ,kirjoittaa, lukea ja ajatella. He ovat jo miltei siellä. Kun he astuvat pois jonosta ,heidät heitetään vankilaan.

Miksi narrata itseämme? He eivät kuolleet kenenkään vapauden puolesta. He kuolivat siksi kun me teimme virheen, ja me emme voi oikeuttaa sitä iskulauseilla ja toiseen ajanjaksoon kuuluvalla sananparrella.

Se oli sota ,mikä teki kuudestakymmenestä kaikkein kauheimman vuosikymmenen historiassamme. Se raateli meidät kotoisesti. Se jätti monelle vallankumouksen halun ja toisille halun sortoon. Se näki nuorten ihmisten menevän mieluimmin rajan yli tai vankilaan kuin taisteluun.

Jos me haluamme löytää jotain arvoa tästä sodasta se on tämä:

Meillä on ehkä lopulta tuskaa aiheuttava tieto siitä, että me emme voi koskaan enää uskoa kaikkea mitä johtajamme meille sanovat.

Vuosikausia he kertoivat meille yhtä ja tekivät toista. He sanoivat meidän olleen voitolla vaikka olimme todellisuudessa häviämässä. He sanoivat että me olemme tulossa pois kun todellisuudessa olimme menossa sinne. He sanoivat että loppu on lähellä kun se todellisuudessa oli kaukana.

Ehkä seuraavalla kerralla kun jotkut sanovat että meidän nuorukaistemme täytyy taistella ja kuolla jossakin ,me emme ota sitä sanaa merkkinä arvokkaasta asiasta. Ehkä me ,pyydämme heitä tavaamaan sen meille, sievästi ja hitaasti, sievästi ja selvästi.

Ja ehkä vallassaolevat ihmiset ovat oppineet, että tämän maan ihmiset eivät halua enää marssia ulos ennen kuin heidän kysymyksiinsä on saatu etukäteen vastaus.

Minä toivon meidän oppineen nämä seikat, sillä tästä pitkästä sodastamme ei ole mitään muuta nähtävänä. Jos me emme ole oppineet, silloin olemme yhtä tyhjiä ja yhtä kylmiä kuin keskikaupungin lehtikojut.

Thieu uhkaa tehostaa yhä terroriaan

Saigon. — Saigonin "presidentti" Nguyen Van Thieu varoitti tiistaina, välirauhasopimuksen allekirjoittamisen aattopäivänä radio- ja televisiokuulijoitaan, että välirauhasopimus on ilmeisesti tulossa. "Me emme tule luottamaan heidän (tarkoittaa vapautustaistelijoita joita hän puhuttelee kommunistinimellä) allekirjoitukseensa ja meidän ei pidä uskoa, että he ovat luopuneet ponnisteluistaan Etelä-Vietnamin kontrolloimiseksi."

Saigonin sanomalehdet tiedoittivat viikko sitten maanantaina, että Thieu järjestää kovaotteisia kontrollitoimenpiteitä kautta Etelä-Vietnamin heti kun tulee tieto välirauhasopimuksesta.

Näihin toimenpiteisiin kuuluu Saigonin lehtien mukaan:

— Ammutaan paikalla kuka tahansa "vaikeuksiin yllyttäjä", tai kuka tahansa yllyttää väestöä kapinaan tai kommunisteja tukemaan;

— Ammutaan hallituksen työntekijät ,sotilashenkilöt ja poliisit jotka "jättävät paikkansa" tai suosittelevat toisille paikkansa jättämistä;

— Tuomitaan kuolemaan kuka tahansa, joka levittää kommunistipankkien rahaa.

— Vangitaan kaikki, jotka "jaadaan kiinni teosta" lentolehtisten ja viirien jakamisesta kommunistien hyväksi.

Saigonin marionettihallitus voimistuttaa vainoja Etelä-Vietnamissa yleensä. Washington Postin viime viikkoisten tietojen mukaan Etelä-Vietnamin "presidentti" Thieu on antanut maakuntaviranomaisille laajat valtuudet velvoittaen heidät turvautumaan poliittisiin vangitsemisiin ja erityistapauksissa vitkastelematta teloittamaan paikalla ne, joita epäillään epälojaalisuudesta Saigonin viranomaisille.

Saigonin diktaattorin suunnitelman mukaan Phoenix-operaatiota, jonka CIA aikoinaan keksi marionettihallituksen vastustajien tuhoamiseksi, tullaan jatkamaan myös tulenlopettamisen jälkeen. Sitäpaitsi on saatu tietää F-6-suunnitelman olemassaolosta. Se edellyttää myös toisinajattelevien julmia tuhoamisia. Alle vuoden aikana on tämän suunnitelman uhriksi joutunut 26,000 etelävietnamilaista, jotka Saigonin poliisi on vanginnut.

Saigonin uudet vainotoimet ovat tarkkailijain mielestä osoitus kansanvastaisen hallituksen pelosta, että sen ei onnistu pysytellä vallassa siinä tapauksessa, että Yhdysvaltain suoranainen sotilaallinen tuki lakkaa, ja myös siitä ,että Thieu pelkää Etelä-Vietnamin väestön uusia protestipurkauksia.

Palme Hanoihin

Tukholma. Pohjois-Vietnamin hallitus on kutsunut Ruotsin pääministerin Olof Palmen vierailulle Hanoihin, ilmoitettiin Tukholmassa torstaiaamuna. Kutsun on esittänyt Pohjois-Vietnamin pääministeri Pham Van Dong.

Vietnamin aselevosta Palme totesi, että molemmat osapuolet ovat tehneet huomattavia myönnytyksiä lokakuun sopimuksesta, ja tähän perustuu uusi sopimus. Tärkeimpänä hän piti sitä, että Yhdysvaltain sotilaallinen osallistuminen Vietnamissa lakkaa.

Sambia vaatiii turvallisuusneuvostoa kokoontumaan

YK, New York. — Sambia vaati viime keskiviikkona YK:n turvallisuusneuvoston kokoontumaan pikimmiten käsittelemään Rhodesian päätöstä Sambian vastaisen rajan sulkemisesta.

Sambian edustaja Paul Lusaka syytti Rhodesiaa vakavista hyökkäyksistä ja kumoustoimista Sambiaa vastaan. Lusaka sanoi, että rhodesialaisten joukkojen lisäksi Rhodesian ja Sambian välisellä rajalla on noin 4,000 eteläafrikkalaista sotilasta.

Suomen demokraattiset lehdet pres. Kekkosen virkakauden jatkamisesta

Jatkoa sivulta 2.

Kansandemokraatit ja kommunistit eivät suinkaan ole peittäneet myöskään arvosteluaan ja esimerkiksi DDR:n tunnustamisasiassa pitkään arvostelleet siinä ilmennyttä passiivisuutta ja väärää tasapainoilun halua. Onhan selvää, että jokaisella suurmiehelläkin on virheensä ja hän voi katsella asioita toisin kuin toisista tuntuisi parhaalta, mutta politiikka on monisärmäistä.

Pääasia on, että linja viitoitetaan oikein. Presidentti Kekkonen on saanut arvostelua etenkin eräistä talouspoliittisista otteistaan, ja tämä arvostelu, jos mikään on osunut oikeaan, mutta eivät kansandemokraatit ja kommunistit ole myöskään olleet tunnustamatta hänen oikeaan osuneita ja radikaalisiksi luonnehdittavia yhteiskuntapoliittisia näkemyksiään.

Varoittavaa on, että presidentin taakse kokoontuneiden keskuudessa eräät uudelleenvalinnan kannalle lopulta asettuneet voimat spekuloivat aivan muin tarkoituksin kuin jatkaakseen ja kehittääkseen ulkopolitiikkamme sotienjälkeistä linjaa. Varsinkin kokoomuslaisella, mutta myös joillakin muilla tahoilla eletään uskossa, että heidän asennoitumisensa uudelleenvalinnan puolelle voisi jotenkin edistää Suomen ja Euroopan talousyhteisön välisen vapaakauppasopimuksen solmimista. Tällainen keinottelu antaa varsin ikävää makua.

Mitä kansandemokraatteihin ja kommunisteihin tulee, ovat nämä edelleen vankasti vapaakauppasopimusta vastaan, sillä se olisi suurpääoman laskelmia suosivaa ja työtätekevän kansan, kansallisen itsemääräämisoikeutemme ja Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden vastainen teko. Suomen virallisen ulkopolitiikan taakse asettuneiden voimien keskuudesta olisi myös koottava kyllin luja EEC-vastainen rintama.

Le Duc Tho: Rauhansopimus kruunasi vietnamilaisten vapaustaistelun

Jatkoa sivulta 2.

Formosassa olevia sotavoimiaan. Pekingin sanotaan katsovan, että nyt tehty rauhansopimus on pitkän tähtäyksen perusteella Kiinalle myönteinen.

Presidentti Lon Nol sanoi Phnom Penhissa, että Vietnamin rauhansopimus tuo rauhan myös Kambodzhaile.

Pääsihteeri Kurt Waldheim sanoi että YK "on valmiina viemään mitä tahansa roolia siltä odotetaan." Olen hyvin kiitollinen että tämä pitkä ja ankea sota, mikä on aiheuttanut niin paljon kärsimystä ja tuhoa, on nyt päättynyt, hän sanoi.

MITEN USA SEKAANTUI VIETNAMIN SOTAAN; MITEN SITÄ KEHITETTIIN

Seuraavassa on hieman lyhennettynä New York Times Servicen — siis amerikkalaislehden — laatima aikajärjestysluettelo tapahtumien kulusta ja kehityksestä. Väliotsikot Vapauden.

VAPAUTUMINEN RANSKAN YLIHERRUUDESTA

1945

Elokuussa: Japanin Vietnammiehitys romahti Japanin antautumiseen. Ho Chi Minhin johtama Viet Minh otti kontrollin. (Vietnamin) keisari Bao Dai luopui vallasta.

Syyskuussa: Ho antoi julistuksen Vietnamin demokraattisesta tasavallasta. Hän pyysi tukea Yhdysvalloilta mutta ei saanut mitään vastausta. Ranskan armeija palasi ja aloitti kampanjan Vietnamin uudelleen valloittamiseksi.

1946

Kesäkuussa: Ho ja Ranska yrittivät päästä sopimusratkaisuun neuvottelujen perusteella mutta Fonttainebleaun keskustelut romahtivat.

Marraskuussa: Ranska vaati vietnamilaisia vetäytymään pois Haiphongin satamakaupungista, ja kun ne kieltäytyivät siitä, Ranska aloitti sataman pommituksen tappaen tuhansia ihmisiä.

Joulukuussa: Viet Minh päätti hyökätä ranskalaisjoukkoja vastaan. He vetosivat vietnamilaisiin kehoittaen heittämään ranskalaiset pois maasta . . .

1949

Kesäkuussa: Bao Dai tulee Ranskan aloitteesta muodostetun hallituksen aikana valtion päämieheksi, mutta Viet Minh piti edelleen hallussaan laajoja alueita.

1950

Toukokuussa: Yhdysvallat tiedoitti, että se haluaa auttaa Ranskaa Indokiinassa; USA:n talouslähetystö saapui Saigoniin.

1951

Tammikuussa: Ranskalaisjoukkojen määrä Vietnamissa nousi 391,000:een.

1952

Lokakuussa: Bao Dai vetäytyi poliittisen tukensa vähentyessä pois Vietnamin näyttämöltä.

1953

Joulukuussa: Viet Minhin hyökkäys leikkasi Vietnamin kahteen osaan.

GENEVEN KONFERENSSI JA USA:n SEKAANTUMINEN

1954

Helmikuussa: Neljä suurta sopi siitä, että kutsutaan Geneven konferenssi Indokiinan ja Korean ongelmien ratkaisemiseksi.

Maalis-huhtikuussa: Käytiin ratkaisevan tärkeä Dien Bien Phun taistelu. Geneven konferenssi kokoontui.

Toukokuussa: Dien Bien Phu kukistui; Viet Minh murskasi Ranskan sotilasvallan Vietnamissa.

Kesäkuussa: Saigonin hallituksen päämieheksi tuli (amerikkalaismielinen—V) Ngo Dinh Diem. Ranska aloitti evakuoinnin.

Heinäkuussa: Allekirjoitettiin Geneven sopimus Vietnamin sodan lopettamiseksi. Vietnam jaettiin 17:sta leveysasteella, minkä pohjoispuolella on Vietnamin demokraattinen tasavalta Ho Chi Minhin johdolla, ja eteläpuolella Vietnamin valtiota edustavat (E-Vietnam).

Elokuussa: Yhdysvaltain tiedustelupalvelu arvioi että mahdollisuudet ovat pieniä voimakkaan hallituksen muodostamiseksi Etelä-Vietnamissa. Kansallinen turvallisuusneuvosto (USA:n sellainen) pitää Geneven-sopimusta tuhoisana (disaster) tuottaen huomattavan kommunismin etenemisen. Presidentti Dwight Eisenhower hyväksyi mainitun neuvoston ehdotuksen välittömän sotilaallisen ja taloudellisen avun antamiseksi Etelä-Vietnamille, siten omaksuen USA:n ohjelman siellä. Kun Viet Minh miehitti Hanoin ja otti pohjoisen osan kontrolliinsa, ranskalaiset lisäsivät painostusta Diemia vastaan, jota he pitivät ranskalaisvastaisena miehenä Etelä-Vietnamissa. Eisenhower päätti antaa välitöntä avustusta Etelä-Vietnamille sen sijaan että sitä annettaisiin Ranskan välityksellä.

Joulukuussa: Eisenhowerin erikoislähetti, kenraali Lawton Collins suositteli Diemin poistamista tai sivuuttamista, tai "suunnitelmiemme uudelleen arviointia" aluen avustamiseksi. Ulkoministeri John Foster Dulles sanoi, ettei hänellä ole muuta mahdollisuutta kuin jatkaa Vietnamin avustamista ja Diemin tukemista.

1955

Kesäkuussa: P-Vietnam vaati keskustelua Geneven sopimuksen pohjalla vuoden 1956 vaalien valmistelusta. Eversti Edward Lansdale, CIA:sta saapui Saigoniin johtaen agenttien ryhmää osallistumaan "puolimilitaariseen ja poliittis-psykologiseen sodan käyntiin" Pohjois-Vietnamia vastaan.

Heinäkuussa: Huomioiden ettei Etelä-Vietnam ole allekirjoittanut Geneven sopimusta, Diem sanoi, että hän ei osallistu (v. 1956 vaaleihin . . .

Lokakuussa: Etelä-Vietnam julistettiin tasavallaksi, jonka presidenttinä on Diem. Lansdalen (CIA:n agentti) ryhmä osallistui Hanoin rautatien "hidastuttavaan sabotaasiin," likasi kaupungin linja-autojen öljyvarastoja, värväsi ja harjoitti kaksi vietnamilaisjoukkuetta.

1956

Heinäkuussa: Kuukausi, jonka aikana piti (Geneven sopimuksen mukaan) suorittaa äänestys maan yhdistämisestä, meni ilman selkkauksia.

1957

Toukokuussa: Diem vieraili Yhdysvalloissa. Eisenhower vakuutti jatkavansa Etelä-Vietnamin avustamista.

1959

Heinäkuussa: Kaksi yhdysvaltalaista sotilasneuvonantajaa kuoli "terroristien" hyökätessä Bien Hoa sotatukiasemalle, tullen ensimmäisiksi Amerikan miesmenetyksiksi Vietnamissa.

1960

Toukokuussa: Yhdysvallat tiedoitti että se lisää sotilasneuvonantajiensa määrän 685:een mieheen Etelä-Vietnamissa .

Joulukuussa: Yhdysvaltain sotilashenkilöiden määrä Etelä-Vietnamissa oli nyt 900. Perustettiin Etelä-Vietnamin vapautusrintama (Vietkong) . . .

1961

Toukokuussa: Varapresidentti Lyndon Johnson vieraili Etelä-Vietnamissa ja lupasi lisää avustusta.

Syyskuussa: Presidentti John F. Kennedy sanoi YK:lle että Etelä-Vietnam on hyökkäyksen kohteena.

Lokakuussa: Kenraali Maxwell Taylor ja Walt Rostov vierailivat Etelä-Vietnamissa tilannetta arvioidakseen. Valkoinen talo suostui rahoittamaan 30,000 miehen lisäämisen Etelä-Vietnamissa; Yleisesikunta arvioi että 40,000 amerikkalaista sotilasta tarvitaan "puhdistamaan Vietkongin aiheuttaman vaaran".

Loka-marraskuussa: Taylor ehdotti Mekong-suistoalueen 6,000—8,000 -miehisen "apujoukkovoiman" muodostamista sisältyen siihen taistelujoukkoja . . .

1962

Helmikuussa: Lisää amerikkalaisjoukkoja Etelä-Vietnamiin . . . Etelä-Vietnamin ilmavoimien kaksi upseeria pommitti ja tulitti presidenttilinnaa Saigonissa yrittäen murhata Diemin . . .

1963

Toukokuussa: USA:n puolustusministeriön puhemies sanoi "että kulma on selvästi käännetty voittoa kohti Vietkongista" . . .

Syyskuussa: Kennedy varoitti Etelä-Vietnamin hallitusta siitä, että se on "menettänyt yhteytensä kansaan" ja uhkasi avustuksen lopettamista ellei reformeja toteuteta. Yhdysvaltain suurlähettiläs Cabot Lodge (esitti asian suorempaan—V.) sanoi Diemille, että Etelä-Vietnamin salaisen poliisin päämies Ngo Dinh Nhun on erotettava vallasta . . .

Marraskuussa: Yhdysvaltain taktillisella tuella järjestettiin sotilasvallankaappaus Diemin kukistamiseksi; Diem ja Nhu murhattiin ja kenraali Duong Van Minhin sotilasjuntta otti hallituksen kontrollin luvaten (USA:lle—V.) toteuttaa sotaohjelmaa voimaperäisesti.

1964

Tammikuussa: Kenraali Ngueyn Khanh kukisti sotilasjuntan . . .

Maalis-huhtikuussa: Yhdysvaltain viranomaiset harkitsivat sodan eskalointia hallituksen vakaumuksen mukaan, että Hanoi kontrolloi Vietkongin. Ulkoministeri Dean Rusk ehdotti, että Hanoin sekaantumisen laajuus pitäisi todistaa "meidän oman väestömme, liittolaistemme ja linjoittumattomien tyydyttämiseksi". Yliesikunta laati suunnitelman 94:sta mahdollisesta pommituskohteesta Pohjois-Vietnamissa.

Kesäkuussa: Yhdysvaltain johtohenkilöt kokoontuivat Honolulussa sotatilanteen tarkkailua varten. He tulivat lopputulokseen, että Yhdysvaltain on lisättävä avustustaan Etelä-Vietnamille. Lodge suositteli "valittuja pommituskohteita" Pohjois-Vietnamissa ja esitti epäilynsä siitä, että sellaiselle pommitukselle tarvitaan kongressin päätöslauselmaa mitä Rusk, McNamara ja CIA:n edustaja John McCone kannattivat. Presidentti Johnson vastusti painostusta kongressin päätöslauselman hankkimiseksi ja päätti tehostaa sotatoimia. Kenraali William Westmoreland tuli amerikkalaisjoukkojen komentajaksi Vietnamissa. Lodge erosi ja tilalle tuli Taylor.

Elokuussa: Tiedustelutoimessa Tonkinin lahdella ollut yhdysvaltalainen risteilijä Maddoa joutui Pohjois-Vietnamin torpeedoveneiden hyökkäyksen kohteeksi. (?—V.) Johnson määräsi hetikohtaisen kostopommituksen Pohjois-Vietnamin tykkiveneitä ja niiden tukikohtia vastaan. Johnson pyysi kongressia hyväksymään päätöslauselman, missä luvataan täysi tuki USA:n asevoimille Etelä-Vietnamissa "kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi Kaakkois-Aasiassa." Kongressi hyväksyi Tonkinin lahden päätöslauselman nimellä tunnetun asiakirjan mikä avasi tien Yhdysvaltain asevoimien suuremmalle eskalaatiolle Vietnamin sodassa. Edustajahuone hyväksyi päätöslauselman äänin 416—0 ja senaatti 88—2.

Marraskuussa: Vietkong (Etelä-Vietnamin vapautusarmeija—V.) suoritti kranaattihyökkäyksen Bien Hoan lentotukiasemaa vastaan. USA:n yhteinen esikunta suositteli "voimakkaita vastavetoja" sisältyen niihin ilmahyökkäykset Pohjois-Vietnamia vastaan . . .

Joulukuussa: Johnson hyväksyi suunnitelman ilmahyökkäysten järjestämisestä Pohjois-Vietnamia vastaan; kostomielessä järjestetyt ilmapommitukset . . . kehittyivät sitten ilmasodaksi Pohjois-Vietnamia vastaan . . .

(Jatkuu)

Canadan rauhankongressin tavoite:

Pysyvä rauha Vietnamiin, ja Thieun poliittiset vangit vapaiksi

Toronto — Tervehtien Vietnamin rauhansopimusta, Canadan rauhankongressin sihteeri, mrs Jean Vautour sanoi viime keskiviikkona: "Pohjois- ja Etelä-Vietnamin hirvittävä tuhoaminen vaatii meiltä mahdollisimman suuria ponnisteluja jälleenrakentamisen hyväksi".

Hän sanoi rauhonkongressin tervehtivän helpottunein tuntein tiedoitusta, että Yhdysvallat ja Vietnamin demokraattinen tasavalta "lopettavat sodan" Vietnamissa.

Vietnamin kansan urhea vastarinta yhdysvaltalaisia hyökkääjiä vastaan sai puolelleen miljoonien ihmisten tuen kautta maailman. Monet hallitukset, mukaan lukien Canadan hallitus, puhuivat Nixonin ohjelmaa vastaan. Kaikki nämä voimat antoivat panoksensa sodan lopettamiselle mihin Nixonin oli lopulta suostuttava.

Mrs Vautour huomioi, että vielä ei ole saatu tietoja Thieun hallituksen Saigonin vankiloissa pitämän 300,000 poliittisen vangin turvallisuudesta. Yhdysvaltain Thieulle varaaman maailman kolmanneksi suurin lentovoima Saigonissa nyt "siviileinä" olevat 10,000 yhdysvaltalaista sotilaallista neuvonantajaa nostavat kysymyksen näiden poliittisten vankien turvallisuudesta ja vielä rauhankin vakiintumisesta.

Mrs Vautour sanoi edelleen: "Ponnistelut poliittisten vankien pelastamiseksi ja Thieun hallituksen käden pidättäminen uusien sotatoimien aloittamisen ehkäisemiseksi, täytyy tulla rauhanvoimain asiaksi kautta maailman. Canadan rauhankongressi tulee jatkamaan toimintaansa kestävän rauhan saavuttamiseksi kautta Indokiinan, Vietnamilaisten avustamiseksi ja Thieun vankiloissa olevan 300,000 vangin vapauttamiseksi," hän sanoi.

Itkua ja peiteltyä uhkailua Saigonissa; iloa ja yleistä rauhantahtoa Hanoissa

Varsinaisen Vietnamin rauhansopimuksen edellä, viime viikon torstaina ja perjantaina, saatiin uutistiedoista nähdä kuinka suuri ero vallitsee sota-ohjelmaa edelleen ikävöivän Saigonin marionettihallituksen ja Pohjois-Vietnamin suhtautumisessa rauhansopimukseen, minkä allekirjoittaminen tapahtui lauantaina.

Saigonista tulleissa uutistiedoissa ilmaistiin suurta "pettymystä" rauhansopimuksesta sellaisenaan, annettiin valheellisia väitteitä Etelä-Vietnamin "itsenäisyydestä" ja julkaistiin huonosti peiteltyjä uhkauksia taistelujen uudelleen aloittamisesta sitten kun amerikkalaiset ovat lähteneet takaisin kotiin ja kerskuttiin, että "muut maat" tulevat antamaan sille sodankäynnille tukea ja apua.

Kuvaavana seikkana viimeksimainitusta voidaan mainita Saigonin hallituksen uuden sisäministerin, presidentti Nguyen Van Thieun sukulaismiehen ja neuvonantajan Hoan Due Nhan lausunto, jonka mukaan hän on "tepäilevinään" Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen "luotettavaisuutta" ja sillä perusteella sanoi: "Me emme voi vain odottaa niitä herrasmiehiä (Saigoniin tulevia valvontakomissioinin edustajia) tulemaan tutkimuksia suorittamaan. Siihen mennessä kun he (nämä "herrasmiehet") ovat tulleet kommunistit ovat saaneet laajennetuksi kontrolliaan tai meidät on työnnetty pois."

Erikoisen pahana Nhan sanotaan pitävän sitä, että neljän vallan valvontakomissionin tulee rauhansopimuksen perusteella toimia "yksimielisyys-periaatteen" pohjalla, eli niin, että rikkomustoteamusten, ehdotusten ja muiden taakse on saatava kaikkien (4) jäsenmaiden kannatus ja hyväksyminen.

Nhan toivottomuusmieliala heijastaa ilmeisesti presidentin (Thieun) katsantokantoja, kommentoi puolestaan tunnettu torontolaislehden kirjeenvaihtaja Mark Gayn.

Hanoissa sen sijaan tervehdittiin rauhansopimusta suurena onnena, voittona ja saavutuksena. Vietnamin demokraattisen tasavallan erikoisneuvottelijana Pariisissa ollut Le Duc Tho esitti selvästi pohjoisvietnamilaisten kannan yleensä sanoessaan, että Pariisin rauhansopimus kruunasi Vietnamin kansan monivuotisen urhean taistelun maan itsenäisyyden ja vapauden puolesta Yhdysvaltain imperialismin sotavoimia vastaan.

Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen eräs huomattu puhemies arvosteli tosin presidentti Richrd Nixonia siitä kun hän julisti että "Saigonin hallitus" on Etelä-Vietnamin ainoa laillinen hallitus — minkälaista määritelmää ei rauhansopimuksessa ole, mutta niin väliaikaisen vallankumoushallituksen kuin Hanoinkin puhemiehet ovat moneen kertaan korostaneet, että he tulevat "tiukasti noudattamaan rauhansopimuksen" määritelmiä.

Toivottavasti "järki voittaa" Saigonissakin, mutta kovin työläältä tuntuu "uusien temppujen opettaminen" vanhoille sotapolitiikoille.

Vankien tuhoamista valmistellaan

Hanoi — Etelä-Vietnamista tulevissa uutisissa esitetään lukuisia tosiasioita poliisioperaatioiden voimistumisesta Etelä-Vietnamin kaupungeissa ja maakunnissa. Kahden viime kuukauden aikana siellä on Hanoin lehtien mukaan suoritettu useita kymmeniä tuhansia rangaistusoperaatioita, joiden yhteydessä on surmattu tuhansia asukkaita. Kymmeniätuhansia on vangittu ja heitetty vankiloihin tai ajettu sotilaskasarmeihin.

Saigonissa ja muissa kaupungeissa poliisi suorittaa öisiä ratsioita ja harjoittaa ilki- ja väkivaltaa asuinkortteleissa.

Saigonin hallitus tekee väkivalloin selvää poliittisista vangeista. Viime vuoden marraskuussa ryhmä poliiseja, jotka oli lähetetty tekemään selvää vangeista Pulo-Condorin saaren vankilassa, heitti kranaatteja useihin koppeihin joihin kuoli monia ihmisiä.

13. tammikuuta poliisiosasto avasi täällä kuoleman saarella tulen leirin n:o 16 käyttäen myrkkykaasulla täytettyjä kranaatteja.

Hanoin lehdet toteavat, että yli 1,000:ssa etelävietnamilaisessa vankilassa suoritetaan nyt kuumeisesti niiden poliittisten vankien "lajittelua", jotka merkitään "kaikkein vaarallisimpien ainesten" luetteloon. Käytännössä tämä merkitsee, että valmistellaan heidän salaista tuhoamistaan.

Monet vangit siirretään kiireesti yhdestä vankilasta toiseen, jotta heistä voitaisiin helpommin tehdä selvää. Vankiloissa supistetaan yhä enemmän muutenkin niukkaa muona-annosta. Vangeilta puuttuvat täysin lääkärinpalvelukset.

USA on vastuussa näistä uhreista ja tappioista

Saigon — Vietnamin sota on vaatinut huomattavasti yli miljoonan ihmisen, sotilaan ja siviilihenkilön hengen. Kuolonuhrien tarkkaa määrää saadaan tuskin koskaan selville.

Yhdysvaltain senaatin pakolaisvaliokunta arvioi, että yksinomaan Etelä-Vietnamissa kuoli sodan vuoksi vuoden 1965 ja viime vuoden lokakuun lopun välisenä aikana 1,350,000 ihmistä.

YHDYSVALTAIN TAPPIOT 1. tammikuuta 1961 — 6. tammikuuta 1972 olivat Yhdysvaltain oman ilmoituksen mukaan: Kaatuneita 45,931, muista syistä kuolleita 10,296, haavoittuneita 303,605, kadonneita 1,216 ja vangiksi joutuneita 589. Mainittakoon, että Korean sodassa vuosina 1950-53 kaatui 33,629 amerikkalaista.

SAIGONIN ARMEIJAN TAPPIOT vuodesta 1960 nykyhetkeen ovat yli 180,000 kaatunutta ja yli 430,000 haavoittunutta.

Saigonin muiden liittolaisten (Etelä-Korean, Australian, Uuden-Seelannin ja Thaimaan) sotilaita kaatui viime vuoden joulukuun loppuun mennessä 5,221.

Pohjois-Vietnamin ja Kansallisen vapautusrintaman joukkojen tappiot ovat Yhdysvaltain puolustusministeriön arvion mukaan yli 920,000 kuollutta.

Yhdysvaltain Saigonin sodanjohto ilmoittaa menettäneensä Pohjois- ja Etelä-Vietnamissa sekä Laosissa tammikuun 17. päivään mennessä 3,695 lentokonetta ja 4,783 helikopteria. Näistä 1,089 lentokonetta ja 11 helikopteria ammuttiin Yhdysvaltain sodanjohdon mukaan alas Pohjois-Vietnamin yläpuolella. Pohjois-Vietnam ilmoittaa kuitenkin pudottaneensa 4,167 amerikkalaiskonetta tammikuun 7. päivään mennessä.

Amerikkalaiset koneet ovat pudottaneet yli seitsemän miljoonaa tonnia pommeja Kaakkois-Aasiaan vuoden 1966 jälkeen. Pommien aiheuttamista vaurioista ei ole vielä saatavissa lopullista arviota.

Sota oli jo viime heinäkuussa tullut maksamaan amerikkalaisille yli sata miljardia dollaria.

TOIMILUVAN MENETYS AUTOKAUPPAPETOKSESTA

Autojen ostajia oli petetty kääntämällä ajokkien matkamittareita takaisin

Toronto. — Cross-Canada Car Leasing Ltd ja Camp Cars Ltd menettävät toimilupansa tulevan toukokuun 1 pnä sen johdosta kun 120 auton matkamittareita oli ostajien pettämiseksi käännetty yhteenlaskien 1,600,000 mailia taaksepäin.

Kaupallisen rekisteröinnin 3-miehinen vetoomustribunaali oli todennut, että tärkein omistaja, Grover Camp Robertson "toimi mitä moitittavimmin yhdessä yleisen liikkeenhoitajansa D. B. Hetheringtonin sekä apulaisliikkeenhoitajansa William Gowin kanssa koko tämän asian yhteydessä."

Mainittu tribunaali sanoo, että nämä yhtiöt "suorittivat petoksen pahaa-aavistamatonta yleisöä" kohtaan asettaakseen korkeammat hinnat käytetyille autoille.

Tribunaalin puheenjohtaja Jacie Horwitzin allekirjoittamassa lausunnossa huomioidaan yhtiön virkailijain todistajalausunnot että vain korkean mailimäärän omanneiden ajokkien matkamittareita käännettiin takaisin, mutta todistuskappaleiksi esitetyistä autoista nähtiin, että myös pienen mailimäärän omanneet ajokit olivat saaneet samanlaisen käsittelyn. Yhden auton matkamittaria käännettiin 6,865 mailista 4,020:een mailiin.

Tribunaali hyväksyi kaikesta huolimatta sen, että Grover Robertsonin poika, David Allen Robertson voi tulla Unionvillessä autokauppiaaksi, jos hän on liikkeen ainoa osakkeenomistaja ja johtaja. Tribunaali määritteli erikoisesti että hän ei saa ottaa palvelukseensa isäänsä ei Hetheringtonia eikä Gowae.

Samaan aikaan saatiin Kitchenerista, Ontariosta tieto, että eräs sikäläinen autojen välittäjä oli tuomittu sakkorangaistuksiin syytettynä siitä, että hän oli seitsemässä tapauksessa kääntänyt ostajia pettääkseen matkamittareita takaisin.

Victoria Motorsin presidenttiä Harry Dennisia syytettiin sekaantumisesta siihen, että seitsemän melko uuden auton matkamittareita oli käännetty takaisin yhteenlaskien 11,000 mailia.

Tuomari Donald Thompson langetti Dennisille kolmesta syytöksestä kustakin $200 sakot. Syytökset hänen entistä myyntimiestään vastaan peruutettiin.

Dennisin liikkeen entinen työläinen Gerald Schmuck todisti, että oli kääntänyt melko monen auton matkamittareita takaisin. Toinen entinen työläinen, Edward Nicol sanoi kääntäneensä 25—30 auton matkamittareita taaksepäin.

Suomelle ja VDT:lle nyt diplomaattisuhteet

Helsiniki. — Suomi ja Vietnamin demokraattinen tasavalta solmivat diplomaattisuhteet torstaina. Yhteinen tiedonanto asiasta allekirjoitettiin Pekingissä. Tiedonannon mukaan hallitukset vaihtavat kolmen kuukauden kuluessa täysivaltaisen suurlähettilään arvoiset diplomaattiedustajat.

Suomen hallitus tunnusti Vietnamin demokraattisen tasavallan 28. joulukuuta. Sen jälkeen käynnistyivät neuvottelut diplomaattisten suhteiden solmimiseksi Pekingissä. Suomen puolelta oli neuvottelijana Kiinan-suurlähettiläämme Veli Helenius. Vietnamin demokraattista tasavaltaa edusti maan Pekingissä toimiva suurlähettiläs. Neuvottelijat allekirjoittivat yhteisen tiedonannon Pekingissä torstaina.

— Suomen ja Vietnamin demokraattisen tasavallan hallitukset ovat vakuuttuneita, että näiden kahden maan välillä vallitsevat ystävälliset suhteet näin vahvistuvat molempien maiden kansojen hyväksi, sanotaan tiedonannossa.

Allekirjoitustilaisuudessa pitämässään puheessa suurlähettiläs Helenius sanoi, että diplomaattisuhteita koskeva sopimus tapahtuu samanaikaisesti Vietnamille merkitsevän tapahtuman kanssa. Helenius sanoi toivovansa, että Vietnamiin saadaan nyt pysyvä rauha.

KAUNIITA RUUSUJA

Karl Suomisen

MUISTOLLE

Tyyne ja Eino Ylinen
Sylvi ja Arvo Kuusisto
Sanni ja Matti Ponne
Tyyne Harju

Wahnapitae Ont.

KAUNEIMMAT RUUSUT

Yrjö Mattilan

MUISTOLLE

Niilo ja Ellen Linden
22788 Gilley Ave.
Maple Ridge B.C.

Kaipauksella ilmoitamme että rakas puoliso, isä ja isoisä

NIILO RUDOLF NIEMI

nukkui kuolon uneen Thunder Bayssa joulukuun 4 päivänä, 1972. Hautaus toimitettiin Everest hautaustoimistosta joulukuun 8 päivänä Riverside hautausmaahan.

Hän oli syntynyt Pirttikylässä, Vaasan läänissä, Suomessa toukokuun 25 päivänä, 1905. Tuli Canadaan Kaministiquiaan vuonna 1930.

Suremaan jäivät vaimonsa Sigrid, tyttärensä Pirkko, poikansa Pauli, viisi lasten lasta ja veljen poika Reijo, Thunder Bayssa, kaksi siskoa ja yksi veli Suomessa sekä muita sukulaisia Suomessa, Canadassa ja Yhdysvalloissa.

Hetkenä illan hiljaisen
Elämän liekki äkkiä sammui pois.
Nuku ikuisuuden ihanaa untasi rauhaisaa.
Muistoasi sinusta en unhoittaa voi.

Vaimosi SIGRID.

On huolenpitosi jäänyt pois
ja rakkaat askeleet vaienneet.
Sä elit eestämme uhraten,
aina muistamme sinua kaivaten.

—PIRKKO JA YRJÖ
MARLENE JA PAULI.

No longer in our lives to share
But in our hearts he's always there.
Always remembered by grandchildren

LEO, CHERYL, DARLENE,
GAYLE AND LEILA.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset kaikille jotka kunnioittivat rakkaamme Rudolf Niemen muistoa. Erikoiset kiitokset W. Eklundille, V. Kentalalle, A, Kiviselle, Kaiku-kuorolle, kantajille, kunniakantajille, kukista, muistojen kukista, sähkösanomista, kirjeistä, osanottokorteista, lohduttavista sanoista, kaikille jotka olitte mukana hautaustoimistossa ja saatoitte häntä viimeisellä matkalla. Kiitos kaikesta. Teitä kiitollisuudella muistaen,

SIGRID NIEMI JA PERHE

Thunder Bay Ontario

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7113
100 Maki Ave. Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Cecuttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 6.30 ip. Tervetuloa mukaan laulamaan.

Sudburyn Seurakerhon ajanvietetilaisuus on Finnish-haalilla tiistaisin kello 1 ip.

Sudburyn Seurakerhon yleinen bingo Finnish-haalilla torstaina, helmikuun 1 pnä klo 7.30 illalla.

Beaver Laken koululla on Seurakerhon bingotilaisuus sunnuntaina, helmikuun 4 p. kello 1 ip. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

CSJ:n Sudburyn Os:n johtokunnan kokous Finnish-haalilla tiistaina helmikuun 6 p. kello 7 ip.

Kevät-karnevaalikomitean kokous Finnish-haalilla keskiviikkona helmikuun 7 p. kello 6 illalla.

Perjantaina, helmikuun 2 pnä se nähdään

Perjantaina, helmikuun toisena päivänä saadaan taas nähdä mitä murmeli-herra (woodchuck eli Groundhog) meille kevään tulosta sanoo tai sanomatta jättää.

Helmikuun toinen on, kuten tiedetään "groundhogpäivä". Van hojen uskomusten perusteella murmeli tulee sinä päivänä maakolostaan katsomaan säätilannetta. Jos se näkee varjonsa silloin murmeli menee takaisin koloonsa ja ottaa vielä kuuden viikon unet, sillä jos "murmelinpäivä" on kirkas ja aurinkoinen, se tietää kuulema myöhäistä kevättä.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR
Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers
kotiin 674-4829
Myynti:
Bryan Morin, kot. 566-6111
Pentti Penttilä, kot. 675-2941
Fred Santala, kot. 694-4925
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
125 DURHAM ST. S.,
SUDBURY, ONTARIO

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
Haluttaessa voidaan järjestää kahvi- ja voileipätarjoilu
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TULEVA SUURJUHLA ON JO HAHMOTTUMASSA

Canadan Suomalaisen Järjestön ja Suomalais-Canadalaisen Amatööri Urheiluliiton SUURJUHLATOIMIKUNTA piti ensimmäisen kokousen Finnish-haalilla tiistaina, tammikuun 23 pnä. Toimikunnassa oli edustettuna Sudburyn ja Wanupin osastot, voimistelu- ja urheiluseurat Visa ja Alerts sekä Sävel-kuoro ja juuri perustettu Wanupin sekakuoro. Oli mielenkiintoista ja rohkaisevaa seurata kokouksen kulkua kun kaikki asioiden käsittely tapahtui nopeasti ja hyvässä järjestyksessä. Ilahduttavana näkemisenä on todettava, että toimikunnan runsaslukuisesta jäsenyydestä enemmän kuin puolet edustavat canadansuomalais-syntyistä sukupolvea. Täytyy sanoa, että SUURJUHLATOIMIKUNNASSA on kykyä ja taitoa järjestää tällaista suurta kulttuuritapausta, mitä on Canadan suomalaisten vuotuinen SUURJUHLA.

Toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin Toby Hakala, sihteeriksi Joan Palomäki ja rahastonhoitajaksi Elvi Duncan (Salo). Myöskin valittiin nuorisokomitea, johon tulivat Judy Parker, Maria Kirkwood, Rauha Mäki, Veli Kentala ja Joan Palomäki. Tämän komitean tehtävänä on nuoremman sukupolven ohjelman hankkiminen eri paikkakunnilta. Nuorison ohjelmaa varten on varattu aikaa lauantaina iltapäivällä.

Suurjuhlan tilaisuudet ovat seuraavat:

Perjantaina, elokuun 3 pnä. Tervetuliaistanssit Finnish-haalilla, 195 Spruce St., Sudbury, Ont., alkaen kello 9 illalla. Soitosta huolehtivat "Pohjolan Pojat" orkesteri. Sisäänpääsy $1.50.

Lauantaina, elokuun 4 pnä, SCAUL:n rata- ja kenttäurheilun mestaruuskilpailut Visan ja Alertsin kentällä Wanupissa, alkaen kello 9 aamulla.

Lauantaina nuoriso-ohjelma ja kuoroesitykset, alkavat kello 2 ip. Juhlamerkit $1.00.

Lauantaina, elokuun 4 pnä esitetään juhlanäytelmä Finnish-haalilla, alkaen kello 7 illalla. Juhlanäytelmän ohjaa tunnettu näyttelijätär ja johtaja Helen Grenon, avustaen Rauha Mäki. Sisäänpääsy $2.00.

Juhlatanssit lauantai-iltana, elokuun 4 pnä, alkaen kello 9. Soittaa Leo Niemen yhtye. Sisäänpääsy $2.50. Juhlatanssia varten varataan suri tanssisali, josta ilmoitetaan myöhemmin.

Sunnuntaina, elokuun 5 pnä jatkuu SCAUL:n rata- ja kenttäurheilun mestaruuskilpailut Visan ja Alertsin kentällä Wanupissa, alkaen kello 9 aamulla.

Juhlaohjelma alkaa kello 1 iltapäivällä Wanupin kentällä. Juhlamarssi, yhdistetyt kuorot ja orkesterit esiintyvät, kutsu- ja arvo vieraiden tervehdyksiä ja monia muita arvokkaita esityksiä. Juhlamerkki $1.50.

Juhlakonsertti sunnuntai-iltana, alkaen kello 8 Sudbury Mine Mill haalin avarassa juhlasalissa, 19 Regent St. South. Sisäänpääsy $2.00.

Lopettajais- eli keskiyön tanssit Wanupin haalilla, alkaen kello 12.01, jälkeen puolenyön. Sisäänpääsy $1.50.

Suurjuhlan suosikkiehdokkaasta kilpaillaan alueellamme Wanupin Juhannustansseihin asti ja se suosikkiehdokas joka siihen mennessä on hankkinut eniten ääniä, tulee alueemme suurjuhlaehdokkaaksi, saaden myös kaikkien toisten alueemme ehdokkaiden äänet lopullista kilpailua varten.

Edellä on lyhkäisesti hahmoteltu ensi kesän Suurjuhlan eri tilaisuudet. Juhlatoimikunta toivoo, että eri puolilta maata saavuttaisiin runsaslukuisina tähän juhlaan. Järjestäkää lomanne ja muut menot siten, että tienne johtaa SUOMALAISTEN SUURJUHLAAN Sudburyyn. — E. S.

Seurakerhon bingo torstaina, helmik. 1 p.

Sudburyn Seurakerholaiset ovat järjestäneet oikein "jymybingon" Finnish-haalille torstai-illaksi, helmik. 1 p. alkaen pelit kello 7.30 Seurakerholaiset vakuuttavat että "voittoja sellaisia ei ole ennen nähty" joten kannattaa tulla onneaan koettamaan torstai-iltana. Kahvitarjoilu on myöskin järjestetty ettei siellä tarvitse kuivin suin huutaa. Tervetuloa viettämään iltaa iloisten seurakerholaisten parissa. — Alaikäinen.

Suomi-matka-tanssit

Jännittävät ja hauskat tanssit Sudburyn Finnish-haalilla helmikuun 23 pnä, alkaen kello 9 illalla. Siellä arvotaan kaksi edestakaista matkalippua Suomeen, sekä komea matkalaukku-yhdistelmä. Kello 11 illalla ratkeaa ketkä ovat ne onnelliset voittajat, jotka pääsevät 50c arpalipulla käymään edestakaisin Suomessa.

Näitä lippuja on jo myyty useampien kuukausien ajan, mutta vielä on jäljellä muutamia arpoja Vapauden toimistossa sekä asiamiehillä. Jos joillakin ei ole vielä näitä "50c lentolippuja" tiedustelkaa! Muistakaa, että onni ei voi "potkaista" ellei sille tarjota jotakin mihin se voi potkaista.

Asiamiehiä pyydetään palauttamaan kaikki lippujen kannat viimeistään helmikuun 16 päivään mennessä, sekä myös myymättä jääneet liput, että ne voidaan myydä tanssitilaisuudessa, mitä on jäljellä.

Tervetuloa näihin jännitys-tansseihin. Sisäänpääsy ainoastaan $1.00. Leo Niemi yhtyeineen huolehtii illan tanssimusiikista.

F. O. of C. Local No. 16.

VALENTINE TANSSIT WANUPISSA

Helmikuun 10 pnä pidetään Wanupin haalilla iloiset tanssit Valentine päivän merkeissä.

Haaliin saatiin äskettäin keskuslämmityslaite jonka pitäisi saada maksetuksi joten kaikki ovat tervetulleita näihin kemuihin.

Laulusta ja soitosta huolehtii Northern Lads yhtye.

Tervetuloa sanovat järjestäjät.

Toivekonsertti

Suomesta vierailee jälleen täällä Canadassa hyvin edustava taiteilijaryhmä, joka käsittää neljän miehen joukkueen. Suomessa, yksi tunnetuimpia iskelmälaulajia, Henry Theel, kiertueen laulusolistina. Moninkertainen Suomen haitarimestari, Jorma Juselius. Matti Oiling rummuissa ja Olle Viiberg kitarassa, ovat molemmat tunnettuja musikantteja, ei yksin Suomessa vaan koko Scandinaaviassa. Tässä toivekonsertissa voi yleisö pyytää mieleisiään kappaleita, "Muistatko Emmasta" klassillisiin kappaleisiin saakka. Tilaisuus, jossa voi kuulla viihdemusiikin helmiä ja lisäksi panna jalalla "koreasti", tulee varmaan antamaan nautintorikkaan illan. (Viittaamme ilmoitukseen toisaalla lehdessämme.)

Sudbury, Ont. Matteus-seurakunta

Haudattu: Karl Kustaa Suominen 75 v.

Vihitty: Erkki Johannes Leinala ja Aino Hilkka Helena Elenius.

Kastettu: Elsa Tuula Karjala.

To 1. 2. Onaping Fallsin ompeluseura Hugo Raudaskoskella klo 7.

Pe 2. 2.—su 4. 2. Nuorten retki Torontoon.

Su 4. 2. Kynttilänpäiväjuhla kirkossa alkaen ohjelmatilaisuudella klo 10.

To 8. 2. Ompeluseura ja miesten piiri klo 7.30.

Pe 9. 2. Rippikoululaisten kerho klo 6.

Su 11. 2. Uuden kirkkoneuvoston virkaanasettajaiset.

Su 18. 2. Garsonin hartaushetki Martin Hongalla 2296 Madison Ave. klo 2.

Olet tervetullut kaikkiin seurakunnan tilaisuuksiin. Muista myös että kirkkokuorossa kaivataan uusia laulajia. Kuoron uutena johtajana toimii erinomaisen taitava rva Ella Lillo. — MJS.

Sudburyn Seurakerhon toiminta on vilkasta

Sudburyn Seurakerhon toiminta näyttää alkavan reippaasti joululoman jälkeen.

Uusi johtokunta oli valmistanut hyvän työ-ohjelman. Ensimmäisenä kuulimme uusien virkailijoiden nimitykset, jotka olivat; puheenjohtaja F. Tommila, varalla E. Johnson, kunniapuheenjohtaja O. Männistö, pöytäkirjuri Martta Kekki, varalle L. Jokinen, jäsenkirjuri Senja Suksi ja rahastonhoitaja on edelleenkin E. Suksi.

Johtokunta ehdotti että lähetetään pääministeri Trudeaulle ja NDP:n johtajalle D. Lewisille kirjelmä missä vaaditaan peruseläkkeen korottamista 150 dollariin kuukaudessa ja eläkeiän alentamis ta 60 ikävuoteen sekä hinta- ja vuokrakontrollin hetikohtaista voimaan saattamista. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Nyt kun on saatu filmikone korjatuksi, aloitetaan filmien esittäminen kerran pari kuukaudessa, kerhotilaisuuksien yhteydessä. Filmiboardin jäsenenä saamme paikallisesta kirjastosta hyviä filmejä ilmaiseksi.

Lauluryhmä, joka on ollut vähän aikaa toiminnassa jatkaa edelleen kun Rauha-tyttö, vaikka ei olekaan vielä eläkeiässä, on luvannut pitää opettamisesta huolen. Ensimmäiset harjoitukset tiistaina tk. 30 p. kello 2.30 ip., välittömästi kerhon kokouksen jälkeen.

Johtokunta myös tiedoitti, että Toronton Ikinuorten näyttelijäryhmä tulee meille esittämään näytelmän "Kun lesket lempivät" mutta ajasta ei ole vielä varmaa tietoa.

Jenny Jylhä, joka on ollut edustajamme paikallisessa New Horizons komitean kokouksissa, toi tiedon että pitäisi valita sinne vakituinen edustaja sillä hän ei voi olla vakituisena koska on alaikäinen, ja vaikka hän jatkaakin tehtävää. Vakituiseksi valittiin Edwin Suksi.

Tulevia tilaisuuksia varten valitaan komiteat seuraavassa kokouksessa. Kokous oli innoittava, vaikka ei osanottoonsa nähden ollutkaan niin runsaslukuinen kuin tavallisesti, johtuen se etupäässä epä edullisesta säästä ja huonosta kelistä. Mutta toivottavasti taas ensi tiistaina nähdään kaikki kerholaiset saapuvilla.

Kahvikokkeina toimivat sisarukset Hanna ja Anni. Suurkiitos hyvistä leivonnaisista.

Helmikuinen.

KUOLLUT

Puska, Kerry Mathew, kuoli Sudbury General sairaalassa lauantaina tammikuun 27 p. 1973, kahdeksan kuukauden ikäisenä.

Lähinnä kaipaamaan jäi äiti ja isä, Christine (Wiita) ja Karl Puska, R. R. 3, Sudbury ja isoisä Eino Puska, Azildassa sekä isovanhemmat mr. ja mrs. Leo Wiita, R. R. 3, Sudbury.

Haudattiin Lougheed hautaantoimistosta maanantaina, tammikuun 29 p. 1973 Park Lawn hautausmaahan. Pastori Mark Suokonautio toimitti ruumiinsiunauksen.

Vietnamin välirauhasopimus allekirjoitettiin lauantaina

Jatkoa sivulta 1.

terit: Yhdysvaltain ulkoministeri William Rogers, Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen ulkoministeri mrs Nguyen Thi Binh, Vietnamin demokraattisen asavallan ulkoministeri Duy Trinh ja Vietnamin tasavallan (Saigonin) ulkoministeri Tran Van Lam.

Saigonin ulkoministeri Tran Van Lam sanoi, ettei hän halua ottaa vastaan yhtään kappaletta sitä sopimusosaa missä mainitaan nimeltä väliaikainen vallankumoushallitus.

Vastauksena kysymykseen, tuleeko Saigonin hallituksen edelläkerrotunlainen asenne heikentämään Saigonin Yhdysvalloille antamaa "hyväksymistä" Yhdysvaltain virkailijat vakuuttivat, "Ei, ei. He ovat antaneet hyväksymisensä".

VIETNAMIN ASELEPO-SOPIMUKSEN PÄÄKOHDAT

Jatkoa sivulta 1.

toimenpiteistä ja taata demokraattiset vapaudet mm. puhe- ja lehdistön vapauden sekä vapaan poliittisen toiminnan.

12. Osapuolet ovat myös päättäneet perustaa kansallisen sovintoneuvoston, johon tulevat oletettavasti presidentti Thieun, FNLn ja puolueettomien edustajat. Neuvoston tehtävänä on järjestää vapaat ja demokraattiset vaalit ja päättää tätä koskevista menettelytavoista.

13. Vietnamin asevoimia (Hanoin, Saigonin ja FNL:n joukkoja) koskeva kysymys ratkaistaan Etelä-Vietnamin hallituksen ja FNL:n kesken ulkovaltojen puuttumatta asiaan.

14. Pohjois- ja Etelä-Vietnamin yhdistäminen tapahtuu asteittain rauhanomaisin keinoin pohjoisen ja etelän välisten neuvottelujen ja sopimusten tietä.

15. Pohjoisen ja etelän välinen demarkaatiolinja, joka kulkee 17. leveyspiirillä, on ainoastaan väliaikainen eikä poliittinen tai alueellinen raja, kuten vuoden 1954 Geneven sopimuksessa edellytettiin.

16. Sopimus ei edellytä aselepoa Laosissa ja Kambodzhassa, mutta siinä kehotetaan kunnioittamaan näiden maiden puolueettomuutta. Siinä sanotaan, että vieraat valtiot lopettavat kaiken sotilaallisen toiminnan Kambodzhassa ja Laosissa ja vetävät täysin joukkonsa, sotilasneuvonantajansa sekä aseensa alueelta ja pidättyvät uusien lähettämisestä. Kambodzhan ja Laosin sisäisistä asioista päättävät näiden maiden kansat ulkovaltojen puuttumatta tähän.

17. Yhdysvallat lupaa avustaa Pohjois-Vietnamin ja koko Indokiinan jälleenrakentamisessa.

18. Yhdysvallat, Etelä-Vietnam, Pohjois-Vietnam ja FNL perustavat nelijäsenisen yhteisen sotilaskomission, joka ei toimi yli 60 vuorokautta kauempaa aselevon solmimisen jälkeen, panemaan täytäntöön aselevon eri kohtia.

19. Pohjois- ja Etelä-Vietnam aloittavat neuvottelut suhteiden normaalistamiseksi eri aloilla ja lupaavat lisäksi olla liittymättä mihinkään sotilasliittoon.

Aseleposopimuksessa on 23 artiklaa, ja siihen liittyy neljä lisäpöytäkirjaa, jotka koskevat Pohjois-Vietnamin satamissa olevien amerikkalaisten miinojen poistamista, aselevon toimeenpanoa, kansainvälisen valvontakomission suuruutta ja tehtäviä sekä vangittujen sotilas- ja siviilihenkilöiden vapauttamista.

Yhdysvallat lupaa, että se tulee auttamaan sodan haavojen parantamista, USAn kovasti pommittamien Pohjois-Vietnamin ja Indokiinan muiden maiden sodanjälkeistä jälleenrakentamista.

Canadasta lähti jo valvojia Etelä-Vietnamiin

Ottawa — Pariisissa tehdyn Vietnamin rauhansopimuksen täytäntöönpanon valvojaksi on muodostettu neljän vallan — Canada, Puola, Unkari ja Indonesia — kansainvälinen komissioni, mikä lähettää yhteenlaskien 1,600 tarkkailijaa pitämään silmällä miten tätä välirauhansopimusta noudatetaan eri osapuolien toimesta.

Alunperin Yhdysvallat vaati tarkkailijoiksi yhteenlaskien 5,000 miestä; Vietnamin demokraattinen tasavalta katsoi kuitenkin, että niin suuresta asevoimayksiköstä voi helposti kehittyä uusi miehitysjoukkojen sydän ja sanoi, että 250 miestä riittää valvojiksi. Lopuksi sovittiin kuitenkin, että valvojia lähetetään yhteenlaskien 1,600. Canadasta lähetetään yli 200 tarkkailijaa, joista suurin osa sotilaita mutta osa myös diplomaatteja. Siviileille on myönnetty "vaarallisen työn" palkkioksi erikoiskorvauksia työstään, johon heidät lähetetään virkatehtäväänsä täyttämään, eikä vapaaehtoisina. Canadasta lähetettiin sunnuntaina noin 150 miestä käsittävä ryhmä Etelä-Vietnamiin.

Ollessaan viime torstaina entisen presidentin Lyndon Johnsonin hautajaisissa Canadan ulkoministeri Mitchell Sharpin kerrotaan sanoneen, että canadalaisia valvojia ei lähetetä Vietnamiin "Yhdysvaltain ystävinä vaan "rauhaan kiintyneen maan edustajina".

Tunnin verran kestäneen kokouksen jälkeen USA:n ulkoministerin, William Rogersin kerrotaan sanoneen, että Yhdysvallat "hyväksyy meidän asenteemme — se ei halua meitä siksi kun olemme Yhdysvaltain ystäviä" sanoi mr Sharp selittäen myöhemmin, että canadalaiset lähetetään kansainvälisen valvontakomissionin palvelukseen Vietnamiin "väliaikaisuuden perusteella" ainakin lähimmän 60 päivän ajaksi.

USA haluaa "tappaa" Concorden?

Lontoo. — Brittiläinen sanomalehti Sunday Express kirjoitti maanantaina, että Yhdysvaltain lentokoneteollisuus yrittää "tappaa" englantilais-ranskalaisen ääntä nopeammin kulkevan suihku-matkustajakoneen Concorden.

Lehti kirjoitti: "Amerikan lentokoneteollisuudella on vain yksi tavoite: Tappaa Concorde. Sitten kaikilla resursseillaan, jotka vapautuvat Vietnamin sodan päätyttyä, he yrittävät elvyttää henkiin oman ääntä nopeammin kulkevan matkustajakoneen kehittämissuunnitelmansa."

Nixon vähentää tärkeitä sosiaalisia menoja

Jatkoa sivulta 1.

mällä niiden aiheuttamia menoja voidaan vaikuttaa inflaationlaukeamisen hillitsemiseksi.

"On aika saada suuri hallitus pois selästänne", sanoi mr Nixon. Talousvuoden 1974 tilitappio on arviolta $12.7 miljardia eli noin toinen puoli kesäkuun 30 päivänä päättyvän talousvuoden vajeesta.

TOIVEKONSERTTI JA TANSSIT
— Esiintyjinä —
HENRY THEEL, laulu; JORMA JUSELIUS, haitari;
MATTI OILING, rummut; OLLE VIIBERG, kitara
TORONTOSSA: Finnish Soc. Club, helmik. 8 ja 9 pnä, klo 7.30 ip.
SUDBURYSSA: Sampo haalilla, helmik. 10 pnä, klo 7.30
ISLAND LAKE: Koululla, helmik. 12 pnä, klo 8 ip.
SAULT STE. MARIE: Marconi Hall, helmik. 13 pnä, klo 7.30 ip.
THUNDER BAY: Auditorium, helmik. 17 pnä, klo 7.30 ip.
THUNDER BAY: Finlandia Club, helmik. 18 pnä, klo 2 ip.

SUOMI-MATKA-TANSSIT
Finnish-haalilla, 195 Spruce Street
Sudbury, Ontario
Perjantaina, helmikuun 23 päivänä,
alkaen kello 9 illalla
Soittaa LEO NIEMEN ORKESTERI
Kaksi SUOMI-MATKAA ja MATKALAUKKU-yhdistelmä arvotaan kello 11 illalla
Sisäänpääsy $1.00 TERVETULOA!
Arpalippuja vielä saatavana Vapauden toimistosta, tai asiamiehiltä. HUOM! Arpalippujen kannat ja myymättömät arvat palautettava ennen helmikuun 16 päivää osoitteella: F.O. of C., Local 16, Sudbury, Ont.